

11

Decyzja nr 26

Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej

z dnia 31 października 2006 r.

w sprawie zasad rachunkowości w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.¹⁾) postanawiam, co następuje:

§ 1.

1. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej obowiązana jest prowadzić rachunkowość zgodnie z planem kont i zasadami funkcjonowania tych kont ustalonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020), zwanego dalej „rozporządzeniem”.
2. Księgi rachunkowe Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, zwanej dalej w skrócie „KG PSP”, prowadzone są w siedzibie jednostki.
3. Rokiem obrachunkowym jest rok budżetowy, tj. okres od dnia 01 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku kalendarzowego.
4. Okresami sprawozdawczymi są: miesiąc, kwartał, półrocze oraz rok.
5. Sprawozdawczość jest dokonywana w oparciu o odrębne przepisy.
6. Kwoty wykazane w sprawozdaniach wynikają z ewidencji księgowej, przy czym przyjmuje się, że dowody księgowe, które wpłynęły do Wydziału Finansowo-Księgowego Biura Finansów KG PSP po dacie sporządzenia sprawozdań, przyjmowane są do następnego okresu sprawozdawczego, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. Kwoty wykazane w sprawozdaniach rocznych oraz bilansie KG PSP wynikają z zapisów księgowych ujętych w księgach rachunkowych do dnia sporządzenia tych sprawozdań.
8. KG PSP stosuje wzór bilansu określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 2.

1. Księgi rachunkowe w KG PSP prowadzone są techniką komputerową, przy zastosowaniu programu finansowo-księgowego FT-FK wersja 2.3 B opracowanego przez Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe „Fortech” Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy ulicy Raclawickiej 56, eksploatowanego od dnia 01 stycznia 2004 r. oraz programów pracujących autonomicznie:
  - 1) FT-FK Płace Przedsiębiorstwa Innowacyjno-Wdrożeniowego „Fortech” Sp. z o.o. wersja 5.5, eksploatowanego od dnia 01 stycznia 2002 r., służącego do prowadzenia imiennych kart wynagrodzeń pracowników według składników wymaganych do obliczania płac, świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, potrąceń oraz podatków, ujmującego rozrachunki z pracownikami;

- 2) programu ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych „Materiałówka” v. 2.00 firmy „Com-Center” s.c. z siedzibą w Lubrańcu, ul. Brzeska 34/24, eksploatowanego od dnia 01 stycznia 2000 r., ujmującego środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz dokonywane od nich odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) w postaci kartotek ewidencji szczegółowej i tabel amortyzacyjnych;
- 3) programu ewidencji materiałów w magazynie stanowiącego aplikację własną KG PSP opracowaną do pracy w środowisku Microsoft Access eksploatowaną od dnia 01 stycznia 2002 r., służącą do prowadzenia kart przychodów i rozchodów materiałowych dla każdego z rodzajów materiałów oraz pokazującego aktualny stan materiału.

Programy posiadają dokumentację eksploatacyjną zawierającą opis podstawowych funkcji oraz algorytmów i parametrów. Zmianę wersji programu traktuje się jako zmianę programu.
2. Oznaczenie ksiąg rachunkowych obejmujących dziennik, konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych oraz zestawienie obrotów i sald stanowiących zbiory systemu finansowo-księgowego Fortech 2.3 B oraz opis działania i struktury systemu FT-FK zawiera dokumentacja techniczna oprogramowania.
3. Dziennik służy do wprowadzania zapisów w postaci dekretacji księgowej na kontach księgi głównej o rozbudowanej strukturze analitycznej. Wprowadzanie do programu danych o operacjach gospodarczych następuje ręcznie, przez operatorów, w oparciu o zdefiniowane wcześniej grupy dowodów z wyróżnionym dowodem „Bilans otwarcia”. Wydruk dziennika grupuje wprowadzone dowody księgowe w układzie chronologicznym. Emisja dokonywana jest w postaci wydruku o nazwie „Wydruk dziennika za okres ...”. Dziennik zapewnia chronologiczne ujęcie zdarzeń gospodarczych, kolejną numerację, ciągłość liczenia sum zapisów i umożliwienie jednoznacznego powiązania ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.
4. Zapisy w systemie FT-FK na kontach księgi głównej pochodzące z dowodów księgowych są prowadzone systematycznie w pełnym układzie analitycznym, tj. do najniższego poziomu określonego w zakładowym planie kont, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Dokumenty nie mogą być księgowane wprost na konta księgi głównej, tj. bez uwzględnienia dekretacji według ich podziałów analitycznych. Zapisy na kontach księgi głównej ustala się jako zbiorcze sumy zapisów na składających się na nie kontach analitycznych. Na podstawie zbioru zaksięgowanych danych sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego zestawienie analityczne obrotów sald oraz zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej. Zestawienia te, dzięki przewidzianym w programie proce-

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej w przypisie ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546, Nr 213, poz. 2155 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252.

durom kontroli, wykazują pełną zgodność danych pomiędzy sobą, jak i w porównaniu z dziennikiem (obroty miesięczne i narastające). Emisja dokonywana jest w postaci wydruku o nazwie „Wykaz operacji kont analitycznych. Wydruk za okres ...”.

5. Księgi pomocnicze prowadzone są za pomocą:
  - 1) oprogramowania finansowo-księgowego FT-FK Fortech, jako zbiór wyodrębnionych danych w ramach księgi głównej o rozbudowanej strukturze syntetyczno-analitycznej; suma sald początkowych i obrotów na kontach ewidencji analitycznej stanowi saldo początkowe i obroty kont księgi głównej, zaś suma sald końcowych na kontach ewidencji analitycznej stanowi saldo końcowe konta księgi głównej;
  - 2) dziedzicznego modułu sprzedaży w oprogramowaniu finansowo-księgowym FT-FK Fortech, ujmującego operacje sprzedaży w postaci kolejno numerowanych własnych faktur, ze szczególnością niezbędną dla celów podatku od towarów i usług;
  - 3) autonomicznie pracującego oprogramowania płacowego FT-FK Płace Fortech wersja 5.5, w postaci imiennych kart wynagrodzeń pracowników i funkcjonariuszy PSP według składników wymaganych do obliczania płac, naliczeń i świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz podatków, ujmującego rozrachunki z pracownikami;
  - 4) autonomicznie pracującego oprogramowania ewidencji środków trwałych, ujmującego środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz dokonywane od nich odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) w postaci kartotek ewidencji szczegółowej i tabel amortyzacji. Przychody i rozchody (obroty i salda) ewidencji środków trwałych są uzgadniane z odpowiadającą im ewidencją syntetyczną (obroty i salda) prowadzoną w systemie FT-FK z częstotliwością nie mniejszą niż raz na kwartał;
  - 5) autonomicznie pracującego oprogramowania ewidencji pozostałych środków trwałych. Przychody i rozchody (obroty i salda) ewidencji pozostałych środków trwałych są uzgadniane z odpowiadającą im ewidencją syntetyczną (obroty i salda) prowadzoną w systemie FT-FK z częstotliwością nie mniejszą niż raz na kwartał;
  - 6) autonomicznie pracującego oprogramowania ewidencji przychodów i rozchodów materiałów w magazynie.
6. Zestawienie obrotów i sald kont syntetycznych i analitycznych jest drukowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Emisja dokonywana jest w postaci wydruku o nazwach „Syntetyczne zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej. Wydruk za okres ...” oraz „Analityczne zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej. Wydruk za okres ...”.
7. Bezpieczeństwo systemu zapewnia się poprzez:
  - 1) nadawanie użytkownikowi uprawnień dostępu do danych oraz dozwolonego zakresu działania;
  - 2) stosowanie tożsamości użytkowników;
  - 3) zastosowanie mechanizmu śledzenia i rejestracji bieżącej pracy systemu;
  - 4) automatyczne archiwizowanie bazy danych i oprogramowania;
  - 5) przechowywanie przez wymagany ustawowo okres dowodów księgowych, dokumentów inwentaryzacyjnych, sprawozdań finansowych oraz wydrukowanych zbiorów stanowiących księgi rachunkowe.

Szczegółowy opis programowych i organizacyjnych zasad ochrony danych zawiera dokumentacja techniczna oprogramowania.

§ 3.

1. Ewidencję analityczną ilościowo-wartościową środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz pozostałych środków trwałych w użytkowaniu prowadzi według cen nabycia Biuro Administracyjno-Gospodarcze KG PSP.
  2. Do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej przekraczającej wielkość ustaloną w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów, stosuje się zasady amortyzacji polegające na dokonywaniu odpisów stopniowo, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w wymienionej ustawie. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się raz w roku, w grudniu, naliczając odpisy nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do użytkowania.
  3. Do środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów (pozostałe środki trwałe), stosuje się zasady amortyzacji polegające na dokonywaniu odpisów jednorazowych – w momencie przyjęcia tych środków do użytkowania.
  4. Ustala się asortyment pozostałych środków trwałych o małej istotności dla majątku Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej podlegający ewidencji ilościowej prowadzonej przez Biuro Administracyjno-Gospodarcze KG PSP:
    - 1) Monitory oraz inne urządzenia i podzespoły informatyczne niewchodzące w skład zestawów komputerowych, w szczególności:
      - a) modemy zewnętrzne,
      - b) zasilacze,
      - c) streamery,
      - d) karty sieciowe i inne, dyski, napędy dysków, głowniki oraz inne elementy i akcesoria montowane dodatkowo lub podlegające wymianie w zestawach komputerowych zalicza się do materiałów wydanych do użycia.
- Wszystkie zmiany wyposażenia zestawów komputerowych rejestrowane są w ewidencji pomocniczej;
- 2) Przedmioty stanowiące elementy dekoracyjne oraz elementy wyposażenia pomieszczeń, w szczególności:
    - a) firany, zasłony, żaluzje,
    - b) dywany,
    - c) żyrandole, kinkiety,
    - d) makaty, godła, obrazy,
    - e) lustra,
    - f) sztuczne kwiaty,
    - g) przedmioty ze szkła i ceramiki użytkowej (talerze, szklanki, spodki, filiżanki, kieliszki) oraz sztucze stanowiące wyposażenie sekretariatów zalicza się do materiałów wydanych do użycia;
  - 3) Przedmioty stanowiące wyposażenie gospodarcze i biurowe, w szczególności:
    - a) wentylatory,
    - b) nawilżacze,

- c) niszczarki,
  - d) maszyny do pisania,
  - e) grzejniki,
  - f) radioodbiorniki, radiomagnetofony,
  - g) aparaty telefoniczne,
  - h) elementy nagłośnienia pomieszczeń (mikrofony, statywy, głośniki),
  - i) bindownice, laminatory,
  - j) lampki biurowe,
  - k) wieszaki i ubrania,
  - l) zegary,
  - m) czajniki,
  - n) termosy, dzbanki metalowe,
  - o) żelazka,
  - p) uchwyty na dokumenty (copy holdery),
  - q) tablice ogłoszeń,
  - r) kosze na śmieci,
  - s) kwietniki;
- 4) Przedmioty stanowiące wyposażenie osobiste, w szczególności:
- a) telefony komórkowe,
  - b) ładowarki,
  - c) kalkulatory,
  - d) dyktafony,
  - e) słuchawki,
  - f) narzędzia, klucze i przyrządy pomiarowe,
  - g) latarki,
  - h) przenośne nośniki pamięci – typu dysk USB,
  - i) torby, nesesery,
  - j) akcesoria do kamer i aparatów fotograficznych;
- 5) Odzież specjalna, robocza i ekwipunek osobisty;
- 6) Sprzęt turystyczny i sportowy, w szczególności:
- a) piłki,
  - b) narty, buty narciarskie,
  - c) namioty turystyczne,
  - d) sprzęt do ćwiczeń sportowych i rehabilitacyjnych;
- 7) Przedmioty używane do celów gospodarczych, przeciwpożarowych i utrzymania czystości, w szczególności:
- a) szpadle, łopaty, grabie itp.,
  - b) gaśnice, wyposażenie szafek hydrantowych,
  - c) drabiny,
  - d) taczki, wózki;
- 8) Książki, słowniki i inne wydawnictwa, mapy.
5. Szczegółowe zasady kwalifikacji i gospodarowania przedmiotami rzeczowego majątku trwałego ustala dyrektor Biura Administracyjno-Gospodarczego KG PSP.

§ 4.

1. Ewidencję analityczną rzeczowych składników majątku obrotowego stanowi ewidencja ilościowo-wartościowa prowadzona w Biurze Administracyjno-Gospodarczym KG PSP, w której ujmuje się obroty i stany dla każdego składnika w jednostkach naturalnych i pieniężnych przy zastosowaniu cen zakupu, oraz ewidencja ilościowa prowadzona w magazynach.
2. Do wyceny rozchodów rzeczowych składników majątku obrotowego stosuje się ceny tych składników, które KG PSP pierwsze nabyła.
3. Zużycie materiałów zalicza się w koszty w momencie zakupu. Wartość nieużytych do końca roku obrotowego materiałów ustala się w drodze inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku.

§ 5.

Zasady weryfikacji stanu aktywów i pasywów należących do KG PSP określa „Instrukcja inwentaryzacyjna” stanowiąca politykę rachunkowości w tym zakresie.

§ 6.

1. Ustala się dla KG PSP zakładowy plan kont obejmujący:
  - 1) konta syntetyczne (księgi głównej);
    - a) Zespół 0 – „Majątek trwały”:
      - 011 – Środki trwałe,
      - 013 – Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu,
      - 020 – Wartości niematerialne i prawne,
      - 071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
      - 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
      - 080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie),
    - b) Zespół 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”:
      - 101 – Kasa,
      - 130 – Rachunki bieżące jednostek budżetowych,
      - 132 – Rachunek dochodów własnych,
      - 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia,
      - 137 – Rachunki środków funduszy pomocowych,
      - 138 – Rachunki środków na prefinansowanie,
      - 139 – Inne rachunki bankowe,
      - 140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne,
    - c) Zespół 2 – „Rozrachunki i rozszczenia”:
      - 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami,
      - 204 – Rozrachunki z dostawcami dot. realizacji projektów ze środków zagranicznych,
      - 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych,
      - 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych,
      - 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych,
      - 224 – Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych,
      - 225 – Rozrachunki z budżetami,
      - 226 – Długoterminowe należności budżetowe,
      - 227 – Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych,
      - 228 – Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych,
      - 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne,
      - 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń,
      - 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami,
      - 235 – Rozrachunki z tytułu kwot należnych od pracowników osobom trzecim,
      - 237 – Rozrachunki z funduszy środków specjalnego przeznaczenia
      - 238 – Rozrachunki z tytułu niedoborów i szkód,
      - 241 – Rozrachunki z działalności inwestycyjnej (krajowy system ratowniczo-gaśniczy),
      - 244 – Rozliczenie niedoborów i szkód,
      - 246 – Rozrachunki z tytułu sum na zlecenie,
      - 247 – Rozrachunki z tytułu sum depozytowych,
      - 248 – Rozliczenie nadwyżek,
      - 249 – Rozliczenia różne,
      - 257 – Należności z tytułu prefinansowania,
      - 268 – Zobowiązania z tytułu prefinansowania,
      - 290 – Odpisy aktualizujące należności,
    - d) Zespół 3 – „Materiały i towary”:
      - 300 – Rozliczenie zakupu,
      - 310 – Materiały,

- e) Zespół 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”:
 400 – Koszty według rodzajów,
 401 – Amortyzacja,
 404 – Koszty projektów pomocowych,
 490 – Rozliczenie kosztów,
 f) Zespół 6 – „Produkty”:
 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów,
 g) Zespół 7 – „Przychody i koszty ich uzyskania”:
 700 – Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia,
 730 – Sprzedaż towarów i wartość ich zakupu,
 740 – Dotacje i środki na inwestycje,
 750 – Przychody i koszty finansowe,
 760 – Pozostałe przychody i koszty,
 761 – Pokrycie amortyzacji,
 h) Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”:
 800 – Fundusz jednostki,
 810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje,
 820 – Rozliczenie wyniku finansowego,
 840 – Rezerwy i przychody przyszłych okresów,
 851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
 852 – Fundusz Socjalny Emerytów PSP,
 860 – Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy;
- 2) konta pozabilansowe:
 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych,
 981 – Plan finansowy niewygasających wydatków,
 996 – Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych,
 997 – Zaangażowanie środków funduszy pomocowych,
 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego,
 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat.
2. Konta analityczne (konta ksiąg pomocniczych) prowadzi się za pomocą programu finansowo-księgowego FT-FK Fortech jako zbiory wyodrębnionych danych w ramach kont księgi głównej o rozbudowanej strukturze syntetyczno-analitycznej oraz modułu obsługującego operacje sprzedaży (kolejno numerowane faktury własne).
3. Poza systemem finansowo-księgowym FT-FK Fortech (poza księgą główną) prowadzone są księgi pomocnicze, uszczegółwiająca zapisy kont księgi głównej dla ewidencji:
- 1) środków trwałych, w tym środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych;
  - 2) pozostałych środków trwałych;
  - 3) materiałów w magazynie;
  - 4) imiennej kartoteki wynagrodzeń.
4. Konta ewidencji pozabilansowej tworzy się w zależności od potrzeb określonych w zasadach ewidencji księgowej operacji gospodarczych na kontach syntetycznych.

§ 7.

W celu zapewnienia poprawności funkcjonowania stanu księgowości KG PSP przyjmuje się dodatkowo następujące założenia:

- 1) księgi rachunkowe otwiera się na początek każdego następnego roku obrotowego;
- 2) księgi rachunkowe zamyka się na dzień kończący rok obrotowy;
- 3) zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości;
- 4) przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przez zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu.

§ 8.

Zapis księgowy zawiera co najmniej:

- 1) datę dokonania operacji gospodarczej;
- 2) określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji;
- 3) zrozumiały tekst, skrót lub kod operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienie treści skrótów lub kodów;
- 4) kwotę i datę zapisu;
- 5) oznaczenie kont, których dotyczy.

§ 9.

Stosownie do postanowień ustawy o rachunkowości zapisy księgowe są drukowane na koniec miesiąca oraz dodatkowo zabezpieczane na elektronicznych nośnikach informacji w ramach prac administracyjnych archiwizowania danych.

§ 10.

Zasady funkcjonowania syntetycznych kont bilansowych i pozabilansowych zawierają załączniki nr 1 i 2 do niniejszej decyzji.

§ 11.

Zobowiązuję Głównego Księgowego KG PSP do wnioskowania w sprawie bieżącej aktualizacji przyjętych zasad rachunkowości z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i potrzeb.

§ 12.

Traci moc decyzja nr 16 Komendanta Głównego PSP z dnia 30 września 2005 r. w sprawie zasad rachunkowości w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej (Dz. Urz. KG PSP Nr 2, poz. 10 z późn. zm.).

§ 13.

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Z upoważnienia
 Komendanta Głównego
 Państwowej Straży Pożarnej
 Zastępcą Komendanta Głównego
 Państwowej Straży Pożarnej**

st. bryg. Leszek SUSKI

Załącznik nr 1

do decyzji nr 26

Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej
z dnia 31 października 2006 r.

w sprawie zasad rachunkowości w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Opis kont bilansowych

1. Na potrzeby niniejszego planu kont przyjmuje się następujące definicje zawarte w ustawie o rachunkowości, celem spełnienia warunku rzetelności i pełności zapisów księgowych:
  - 1) Krajowe środki płatnicze, waluty obce i dewizy – rozumie się przez to krajowe środki płatnicze, waluty obce i dewizy, o których mowa w przepisach Prawa dewizowego;
  - 2) Okres sprawozdawczy – rozumie się przez to okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych;
  - 3) Aktywa – rozumie się przez to kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe w wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przyszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych;
  - 4) Aktywa trwałe – rozumie się przez to aktywa jednostki, które nie są zaliczone do aktywów obrotowych;
  - 5) Wartości niematerialne i prawne – rozumie się przez to, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy o rachunkowości, nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:
    - a) autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
    - b) prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
    - c) know-how.W przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych;
  - 6) Środki trwałe – rozumie się przez to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:
    - a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
    - b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
    - c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
    - d) inwentarz żywy.Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy;
  - 7) Środki trwałe w budowie – rozumie się przez to zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego;
  - 8) Aktywa obrotowe – rozumie się przez to tę część aktywów jednostki, które w przypadku:
    - a) aktywów rzeczowych – są przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy,
    - b) aktywów finansowych – są płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich złożenia, wystawienia lub nabycia albo stanowią aktywa pieniężne,
    - c) należności krótkoterminowych – obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,
    - d) rozliczeń międzyokresowych – trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego;
  - 9) Rzeczowe aktywa obrotowe – rozumie się przez to materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, wytworzone lub przetworzone przez jednostkę produkty gotowe (wyroby i usługi) zdatne do sprzedaży lub w toku produkcji, półprodukty oraz towary nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym;
  - 10) Zobowiązania – rozumie się przez to wynikające z przeszłych zdarzeń obowiązki wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki;
  - 11) Rezerwy – rozumie się przez to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne;
  - 12) Zobowiązania krótkoterminowe – rozumie się przez to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;
  - 13) Instrumenty finansowe – rozumie się przez to kontrakt, który powoduje powstanie aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego albo instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze, bez względu na to, czy wykonanie praw lub zobowiązań wynikających z kontraktu ma charakter bezwarunkowy albo warunkowy. Do instrumentów finansowych nie zalicza się w szczególności:
    - a) rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
    - b) umów o gwarancje finansowe, które ustalają wykonanie obowiązków z tytułu udzielonej gwarancji, w formie zapłacenia kwot odpowiadających

- stratom poniesionym przez beneficjenta na skutek niespłacenia wierzytelności przez dłużnika w wymaganym terminie,
- c) umów o przeniesienie praw z papierów wartościowych w okresie pomiędzy terminem zawarcia i rozliczenia transakcji, gdy wykonanie tych umów wymaga wydania papierów wartościowych w określonym terminie, również wtedy, gdy przeniesienie tych praw następuje w formie zapisu na rachunku papierów wartościowych, prowadzonym przez podmiot upoważniony na podstawie odrębnych przepisów;
- 14) Aktywa finansowe – rozumie się przez to aktywa pieniężne, instrumenty kapitałowe wyemitowane przez inne jednostki, a także wynikające z kontraktu prawo do otrzymania aktywów pieniężnych lub prawo do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach;
  - 15) Aktywa pieniężne – rozumie się przez to aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz. Do aktywów pieniężnych zalicza się również inne aktywa finansowe, w tym w szczególności naliczone odsetki od aktywów finansowych. Jeżeli aktywa te są płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy od dnia ich otrzymania, wystawienia, nabycia lub założenia (lokaty), to na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych zalicza się je do środków pieniężnych, chyba że ujmuje się je w przepływach z działalności inwestycyjnej (lokacyjnej);
  - 16) Instrumenty kapitałowe – rozumie się przez to kontrakty, z których wynika prawo do majątku jednostki, pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wszystkich wierzycieli, a także zobowiązanie się jednostki do wyemitowania lub dostarczenia własnych instrumentów kapitałowych, a w szczególności udziały, opcje na akcje własne;
  - 17) Zobowiązania finansowe – rozumie się przez to zobowiązanie jednostki do wydania aktywów finansowych albo do wymiany instrumentu finansowego z inną jednostką, na niekorzystnych warunkach;
  - 18) Zobowiązania warunkowe – rozumie się przez to obowiązki wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń;
  - 19) Aktywa netto – rozumie się przez to aktywa jednostki pomniejszone o zobowiązania, odpowiadające wartościowo kapitałowi (funduszowi) własnemu;
  - 20) Przychody i zyski – rozumie się przez to uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w inny sposób niż wniesienie środków przez udziałowców lub właścicieli;
  - 21) Koszty i straty – rozumie się przez to uprawdopodobnienie zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli;
  - 22) Pozostałe koszty i przychody operacyjne – rozumie się przez to koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności koszty i przychody związane:
    - a) z działalnością socjalną,
    - b) ze zbyciem środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych,
    - c) z odpisaniem należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, z wyjątkiem należności i zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nieobciążających kosztów,
    - d) z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi,
    - e) z odpisami aktualizującymi wartość aktywów i ich korektami, z wyjątkiem odpisów obciążających koszty wytworzenia sprzedanych produktów lub sprzedanych towarów, koszty sprzedaży lub koszty finansowe,
    - f) z odszkodowaniami, karami i grzywnami,
    - g) z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych;
  - 23) Straty i zyski nadzwyczajne – rozumie się przez to straty i zyski powstające na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.
2. W zakresie wyceny aktywów i pasywów stosowane są założenia zawarte w ustawie o rachunkowości w rozdziale 4 „Wycena aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego”. Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:
    - 1) Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
    - 2) Środki trwałe w budowie – w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
    - 3) Rzeczowe składniki aktywów obrotowych – według cen zakupu lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy;
    - 4) Należności i udzielone pożyczki – w kwocie wymagalnej zapłaty, z zachowaniem ostrożności;
    - 5) Zobowiązania – w kwocie wymagającej zapłaty, przy czym zobowiązania finansowe, których uregulowanie zgodnie z umową następuje drogą wydania aktywów finansowych innych niż środki pieniężne lub wymiany na instrumenty finansowe – według wartości godziwej;
    - 6) Rezerwy – w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości;
    - 7) Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa – w wartości nominalnej.
  3. Cena nabycia – to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego

- do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, upusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny – jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.
4. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uznaje się przeciętną, zgodną z oczekiwaniami w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowych remontów. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu pomniejszonej o przeciętnie osiąganą przy sprzedaży produktów zysk brutto ze sprzedaży, a w przypadku produktu w toku – także z uwzględnieniem stopnia jego przetworzenia.
  5. Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów:
    - 1) będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych;
    - 2) ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje na dzień wyceny, magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji;
    - 3) sprzedaży produktów, koszty te wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione.
  6. Za cenę (wartość) sprzedaży netto składnika aktywów przyjmuje się możliwą do uzyskania na dzień bilansowy cenę jego sprzedaży, bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszoną o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia oraz koszty związane z przystosowaniem składnika aktywów do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży, a powiększoną o należną dotację przedmiotową. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, należy w inny sposób określić jego wartość godziwą na dzień bilansowy.
  7. Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane na warunkach transakcji rynkowej, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązаныmi ze sobą stronami.
  8. Trwała utrata wartości zachodzi wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że kontrolowany przez jednostkę składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości w znaczącej części lub w całości przewidywanych korzyści

ekonomicznych. Uzasadnia to dokonanie odpisu aktualizującego doprowadzającego wartość składnika aktywów wynikająca z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto, a w przypadku jej braku – do ustalonej w inny sposób wartości godziwej.

9. Cena nabycia lub koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również:
  - 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy;
  - 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.
10. Na dzień nabycia lub powstania ujmuje się w księgach rachunkowych nabyte lub powstałe:
  - 1) zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia;
  - 2) należności i zobowiązania, w tym również z tytułu pożyczek – według wartości nominalnej.
11. Opis kont bilansowych i pozabilansowych.

Zespół 0 – „Majątek trwały”

- Konta zespołu 0 „Majątek trwały” służą do ewidencji:
- rzeczowego majątku trwałego (środki trwałe – konto 011, pozostałe środki trwałe konto 013),
  - wartości niematerialnych i prawnych (konto 020),
  - finansowego majątku trwałego,
  - umorzenia majątku (umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – konto 071, umorzenie pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – konto 072),
  - inwestycji (środki trwałe w budowie – konto 080).

Konto 011 – „Środki trwałe”

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych (podstawowych środków trwałych), które są umarżane stopniowo, według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawek określonych przez dysponenta części budżetowej służących działalności podstawowej jednostki.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się wszelkie zwiększenia z tytułu przychodów i podwyższenia wartości początkowej środków trwałych, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych.

- Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności:
- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu, gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych,
  - przychody środków trwałych nowo ujawnionych,
  - nieodpłatne przyjęcie środków trwałych,
  - zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny,
  - zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek ich ulepszenia. Jeśli środki trwałe uległy ulepszeniu (przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji), to wartość początkową tych środków powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których jednostkowa cena nabycia

przekracza 3.500 zł. Środki trwałe uważa się za ulepszone, jeżeli wydatki poniesione na przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację powodują wzrost ich wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej w szczególności okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszonych środków trwałych i kosztami ich eksploatacji.

Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujawnione niedobory środków trwałych,
- zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny, Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 umożliwia:
- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- należyte obliczenie umorzenia od środków trwałych podlegających umorzeniu.

Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Inwentaryzację środków trwałych znajdujących się na terenie strzeżonym przeprowadza się metodą spisu z natury raz w ciągu 4 lat.

Zapisy strony Wn konta 011.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie środka trwałego do używania:	
	a) z inwestycji/modernizacji w drodze inwestycji,	080
	b) bezpośrednio z zakupu/modernizacji w drodze zakupu,	101, 130, 132, 137, 201, 204, 300,
	c) ujawnionych jako nadwyżki (PK – protokół różnic inwentaryzacyjnych).	248
2.	Aktualizacja wyceny początkowej.	800
3.	Środki trwałe otrzymane nieodpłatnie:	
	a) od innej jednostki na podstawie decyzji właściwego organu (w dotychczasowej wartości początkowej):	
	1. wartość dotychczasowego umorzenia,	071
	2. wartość nieumorzona,	800
	b) z tytułu darowizny.	800
4.	Przekwalifikowanie wyposażenia do środków trwałych.	013

Zapisy strony Ma konta 011.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wycofanie środków trwałych z eksploatacji wskutek likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania:	
	a) wartość dotychczasowego umorzenia,	071
	b) wartość nieumorzona.	800
2.	Urzędowa aktualizacja wartości początkowej środka trwałego zmniejszająca jego wartość.	800

Zapisy na koncie 011 powyżej przedstawione są przykładowymi zapisami odzwierciedlającymi charakter konta i mogą być rozszerzane lub ograniczane ze względu na:

- zmianę przepisów;
- zmianę zasad rachunkowości;
- specyfikę zdarzeń ekonomicznych.

Na koncie tym księguje się te składniki aktywów trwałych, których wartość początkowa w dniu zakupu (nabycia – nieodpłatne otrzymanie) przekracza kwotę ustaloną w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie zaliczania składników majątkowych do środków trwałych. Analityczne zapisy do tego konta prowadzone są w księdze inwentarzowej środków trwałych prowadzonej elektronicznie w Biurze Administracyjno-Gospodarczym. Na koncie tym księguje się także inwestycje proste, tj. zakup gotowych do używania składników aktywów trwałych z pominięciem konta 080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie). Wycena środków trwałych następuje według poniższych zasad. Wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Wartość początkową środków trwałych – z wyjątkiem gruntów niesłużących wydobyciu kopalin metodą odkrywkową – zmniejszają odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe dokonywane w celu uwzględnienia utraty ich wartości, na skutek używania lub upływu czasu. Wartość początkową i dotychczas dokonane od środków trwałych odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe mogą, na podstawie odrębnych przepisów, ulegać aktualizacji wyceny. Ustalona w wyniku aktualizacji wyceny wartość księgowa netto środka trwałego nie powinna być wyższa od jego wartości godziwej, której odpisanie w przewidywanym okresie jego dalszego używania jest ekonomicznie uzasadnione. Powstała na skutek aktualizacji wyceny różnicę wartości netto środków trwałych odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny. Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie amortyzacji nie wcześniej niż w następnym miesiącu po przyjęciu środka trwałego do używania, a jej zakończenie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenie go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidzianej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego. Dopuszcza się dokonywanie odpisów amortyzacyjnych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przekazano środek trwały do używania. Dla środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej można ustalać odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe w sposób uproszczony, przez dokonywanie zbiorczych odpisów dla grup środków zbliżonych rodzajem i przeznaczeniem lub jednorazowo odpisując wartość tego rodzaju środków trwałych. Do wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz sposobów dokonywania od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych stosuje się odpowiednio założenia przedstawione powyżej w niniejszym planie kont.

Konto 013 – „Pozostałe środki trwałe w używaniu”

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, które umarza się jednorazowo w miesiącu przyjęcia do używania. Pozostałe środki trwałe finansuje się ze środków na wydatki bieżące i przeznacza na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności:

- środki trwałe przyjęte do używania z magazynu, zakupu lub inwestycji,
  - nadwyżki środków trwałych w używaniu,
  - nieodpłatne otrzymanie pozostałych środków trwałych.
- Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności:
- wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
  - ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Ewidencja szczegółowa do konta 013 – ilościowo-wartościowa – prowadzona jest elektronicznie w BAG, umożliwiając:

- ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Inwentaryzację pozostałych środków trwałych metodą spisu z natury przeprowadza się nie rzadziej niż raz w ciągu 4 lat.

Zapisy strony Wn konta 013.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zakup pozostałych środków trwałych.	101, 130, 132, 137, 201, 204
2.	Ujawnione nadwyżki.	248
3.	Otrzymane nieodpłatnie używane pozostałe środki trwałe od jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych.	072
4.	Otrzymane nieodpłatnie używane pozostałe środki trwałe od innych osób.	760

Zapisy strony Ma konta 013.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekwalifikowanie pozostałych środków trwałych do środków trwałych.	011
2.	Likwidacja pozostałych środków trwałych na skutek zużycia lub sprzedaży.	072
3.	Nieodpłatne przekazanie pozostałych środków trwałych.	072

Na koncie tym księguje się te składniki aktywów trwałych, których wartość początkowa w dniu zakupu (nabycia, nieodpłatnego otrzymania) nie przekracza kwoty ustalonej w podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie zaliczania składników majątkowych do środków trwałych oraz

te składniki, o których mowa w § 5 ust. 3 pkt 2-6 rozporządzenia.

Analityka do konta 013 prowadzona jest w księdze inwentarzowej pozostałych środków trwałych (wyposażenie) w Biurze Administracyjno-Gospodarczym.

Saldo tego konta nie występuje w bilansie, ponieważ przy sporządzaniu bilansu koryguje się je o wartość umorzenia księgowanego na koncie 072, a tę grupę środków trwałych umarza się w 100% w chwili wydania do używania.

Konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne”

Konto 020 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, do których zalicza się w szczególności licencje na programy komputerowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż 1 rok. Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych. Na koncie 020 księgowane są podstawowe wartości niematerialne i prawne umarzane stopniowo i wartości niematerialne i prawne umarzane jednorazowo w miesiącu oddania do użytkowania. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 umożliwia podział wartości materialnych i prawnych według ich tytułów lub osób odpowiedzialnych.

Inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych przeprowadza się corocznie według stanu na dzień 31.12.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które wyraża stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Zapisy strony Wn konta 020.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie wartości niematerialnych i prawnych do używania z: – inwestycji, – zakupu, – ujawnione nadwyżki.	080 101, 130, 132, 137, 201, 204, 300, 310 248
2.	Otrzymanie nieodpłatnie wartości niematerialnych i prawnych: – umarzane stopniowo, a) od innych jednostek i zakładów budżetowych: • wartość dotychczasowego umorzenia, • wartość nieumorzona, b) z tytułu darów – umarzane w 100% w miesiącu przyjęcia do używania: a) od innych jednostek i zakładów budżetowych: • nowe • używane b) z tytułu darów	071 800 800 760 072 760

Zapisy strony Ma konta 020.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozchód (likwidacja) wartości niematerialnych i prawnych: a) umarzanych stopniowo: • wartość dotychczasowego umorzenia, • wartość nieumorzona; b) umarzanych jednorazowo.	071 800 072

Konto 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych”

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych, określonych w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Na stronie Ma konta 071 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na Wn – wszelkie zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Przyjmuje się naliczanie umorzenia jednorazowo za okres roku w korespondencji z kontem 401.

Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Zapisy strony Wn konta 071.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z używania w wyniku postawienia środków trwałych w stan likwidacji na skutek zniszczenia lub zużycia, sprzedaży podstawowych: a. środków trwałych, b. wartości niematerialnych i prawnych.	011 020
2.	Urzędowe zmniejszenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej podstawowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	800

Zapisy strony Ma konta 071.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone za okres umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	401
2.	Dotychczasowe umorzenie otrzymanego od innej jednostki lub zakładu budżetowego podstawowego: c. środka trwałego, d. wartości niematerialnej i prawnej.	011 020
3.	Urzędowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej podstawowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	800

Konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania, z tytułu dokonanego umorzenia.

Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 400.

Na koncie 072 ujmuje się umorzenie:

- książek i innych zbiorów bibliotecznych,
- środków dydaktycznych, w tym także transportu, służących do nauczania i wychowania w szkołach i placówkach oświatowych,

- odzieży i umundurowania,
- mebli i dywanów,
- inwentarza żywego,
- pozostałych środków trwałych (wyposażenia) oraz wartości niematerialnych i prawnych, o wartościach nieprzekraczających wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Umorzenie tych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ustala się w pełnej ich wartości pod datą wydania do używania. Na stronie Ma konta 072 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Wn – wszelkie zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu oddania do używania. Na stronie Wn ujmuje się w szczególności:

- wyksięgowanie umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie,
- wyksięgowanie umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowiących niedobór lub szkodę.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się w szczególności:

- umorzenie nowych, wydanych do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- umorzenie ujawnionych nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- umorzenie naliczone od otrzymanych nieodpłatnie nowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Zapisy strony Wn konta 072.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Spisanie z ewidencji wartości umorzenia pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych z tytułu: – likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania.	013, 020

Zapisy strony Ma konta 072.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Umorzenie w pełnej wartości nowych, wydanych do użytkowania środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (zakupionych lub otrzymanych nieodpłatnie).	400
2.	Umorzenie ujawnionych nadwyżek środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	400
3.	Umorzenie otrzymanych nieodpłatnie używanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych od jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych.	013, 020

Konto 080 – Inwestycje – pozostałe środki trwałe w budowie”

Konto 080 służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności:

- poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym zakresie,
- poniesione koszty dotyczące przekazanych do montażu, lecz jeszcze nieoddanych do używania maszyn, urządzeń itp., zakupionych od kontrahentów oraz wytworzonych w ramach działalności gospodarczej,
- poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja, które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego),
- rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi.

Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności:

- środków trwałych,
- wartości niematerialnych i prawnych,
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji,
- rozliczenie nadwyżki strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi,
- nieodpłatne przekazanie inwestycji w toku realizacji.

Na koncie 080 nie księguje się rozliczenia kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych (inwestycji prostych) odnoszonych bezpośrednio na konto 011, z wyjątkiem zakupów inwestycyjnych ze środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 zapewnia co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji niezakończonych. Inwentaryzację maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, znajdujących się na terenie zastrzeżonym, przeprowadza się według stanu na 31.12.

Zapisy strony Wn konta 080.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Nieodpłatnie uzyskane inwestycje (środki trwałe w budowie).	800
2.	Poniesione nakłady inwestycyjne: – ujęte na rozrachunkach, – nieujęte na rozrachunkach.	201, 204 101, 130, 132, 137, 138
3.	Zużycie materiałów inwestycyjnych.	310
4.	Rozliczenie zysków nad stratami inwestycyjnymi.	800
5.	Zapłacone kary i odsetki obciążające inwestycje.	101, 130, 132
6.	Zarachowanie wynagrodzenia w koszty inwestycji.	231

Zapisy strony Ma konta 080.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wyksiegowanie kosztów sprzedanych inwestycji rozpoczętych.	800
2.	Uzyskanie efektów ekonomicznych inwestycji, rozliczenie kosztów ulepszeń środków trwałych.	011, 020, 013
3.	Rozliczenie strat nad zyskami (brak efektów ekonomicznych).	800
4.	Nieodpłatne przekazanie inwestycji po kosztach.	800
5.	Ujawnienie niedoborów i szkód w działalności inwestycyjnej.	244

Zespół 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”

Konta zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe” służą do ewidencji:

- 1) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przechowywanych w kasach,
- 2) krótkoterminowych papierów wartościowych,
- 3) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, lokowanych na rachunkach w bankach,
- 4) udzielanych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych,
- 5) wszelkich innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Zadaniem kont zespołu 1 jest odzwierciedlenie operacji pieniężnych oraz obrotów i stanów środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych.

Konto 101 – „Kasa”

Konto 101 służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasach jednostki. Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma – rozchody i niedobory kasowe. Wartość konta 101 koryguje się także o różnice kursowe dotyczące gotówki w obcej walucie. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 101 umożliwia ustalenie:

- 1) stanu gotówki w walucie polskiej,
- 2) wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu gotówki w walucie zagranicznej, z podziałem na poszczególne waluty obce,
- 3) wartość gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym.

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie. obroty gotówkowe podlegają ujęciu w raporcie kasowym w dniu rzeczywistego przychodu i rozchodu gotówki z kasy. Inwentaryzację środków pieniężnych w kasie metodą spisu z natury przeprowadza się corocznie według stanu na dzień 31.12.

Zapisy strony Wn konta 101.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki z banku, środki pieniężne w drodze.	140
2.	Wpłaty z tytułu należności ujętych na kontach rozrachunków.	201, 204, 221, 225, 231, 234, 235, 237, 238
3.	Wpłata niepodjętych wynagrodzeń, kwot należnych osobom trzecim (składki PZU, inne zobowiązania).	235, 231

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
4.	Wpłaty sum depozytowych i na zlecenie, innych (wadia przetargowe i kaucje).	246, 247, 249
5.	Wpłaty przychodów nieprzypisanych (sprzedaż usług i wyrobów, sprzedaż towarów, sprzedaż materiałów, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, dochodów budżetowych, otrzymanych darowizn, kar i odszkodowań).	700, 730, 750, 760
6.	Różnice kursowe gotówki obcej na koniec kwartału (wycena wg kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski).	750
7.	Wpłaty zysków nadzwyczajnych do kasy – zdarzenia losowe.	860
8.	Nadwyżki kasowe (różnice inwentaryzacyjne).	248

Zapisy strony Ma konta 101.

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wyplata wynagrodzeń i innych należności (dowód KW/lista płac).	231
2.	Wyplata pożyczek z ZFŚS.	237
3.	Sumy do odprowadzenia na rachunki bankowe (niepodjęte wynagrodzenia, wpłacone składki PZU, inne).	140
4.	Wyplata zaliczek nieujętych na listach płac.	234
5.	Splata zobowiązań wobec: a) dostawców, b) pracowników, c) innych.	011, 080, 013, 020, 201, 204, 400, 404 231, 234 246, 247, 249
6.	Zaplata gotówką za kary itd.	400, 851, 852
7.	Różnice kursowe gotówki obcej na koniec kwartału (wycena wg kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski).	750
8.	Niedobory w kasie – inwentaryzacja.	244

Konto 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym jednostki budżetowej. Zakres ewidencji szczegółowej do konta 130 uwzględnia obowiązek grupowania danych o dochodach i wydatkach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. Nr 123, poz. 856).

Na stronie Wn konta 130 ujmują się:

- wpływ środków budżetowych przekazanych przez dysponentów środków budżetowych wyższego stopnia, a przeznaczonych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej

(ewidencja analityczna w kwotach zbiorczych otrzymanych środków na realizację planu finansowego) oraz dla dysponentów niższego stopnia w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

- wpływy środków budżetowych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych (ewidencja analityczna według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 140, 221 lub właściwym kontem przychodów zespołu 7 „Przychody i koszty ich uzyskania”,
  - wpływy środków budżetowych z tytułu zrealizowanej przez jednostkę sprzedaży odnoszonej na zwrot wydatków (zwrot wydatków dokonanych w tym samym roku, w którym poniesiono wydatki) w korespondencji z kontem 201. Dotyczy refakturowania kosztów korzystania z telefonów służbowych telefonii komórkowej ponad przyznany limit. Przychód ze sprzedaży noclegów w pokojach gościnnych KG PSP oraz wynajmu samochodów służbowych dla pracowników przyjmowany jest przejściowo, z uwagi na rozliczenia z tytułu VAT, na rachunek bieżący wydatków budżetowych. Po kwalifikacji kwoty należności z tytułu dochodów budżetowych zostaje ona przekazana na subkonto dochodów rachunku bieżącego,
  - przejściowo zarachowane środki z tytułu błędów bankowych lub niewłaściwie oznaczonych wpłat,
  - zwroty niewykorzystanych środków na wydatki dysponentów niższego stopnia.
- Na stronie Ma konta 130 ujmują się:
- zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej, w tym również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja analityczna według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków budżetowych), w korespondencji z właściwymi kontami zespołu 1, 2, 3, 4, 7 lub 8,
  - okresowe przelewy dochodów budżetowych na rachunek Ministerstwa Finansów, w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
  - okresowe przelewy środków budżetowych dla dysponentów środków budżetowych niższego stopnia (ewidencja analityczna według jednostek, którym przelano środki budżetowe), w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
  - zwrot niewykorzystanych środków na wydatki własne i dysponentów niższego stopnia do dysponenta głównego.

Zapisów na koncie 130 dokonuje się według wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między księgowością jednostki a księgowością banku. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, przyjętych wpłat odnoszonych na zwrot wydatków, korekty niewłaściwych wydatków itp. wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny po obu stronach konta. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 równe jest saldu sald wynikających z ewidencji analitycznej prowadzonej dla kont:

- 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku,

- 2) dochodów (wpływów) budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych, z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu.

Saldo konta 130 ulega likwidacji poprzez księgowanie:

- 1) środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- 2) przelewu do budżetu państwa dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Zapisy strony Wn konta 130.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków od dysponenta głównego na wydatki własne i wydatki podporządkowanych dysponentów niższego stopnia do wysokości zatwierzonego planu.	223
2.	Sumy zwrócone na rachunek wydatków budżetowych w roku ich dokonania (z kasy, z sum pieniężnych w drodze, z innych rachunków bankowych, za zgłoszony do wykupu czek obcy).	140
3.	Wpłaty bezpośrednie od kontrahentów: a) kwot ujętych uprzednio jako należności, a zaliczonych na zmniejszenie wydatków budżetowych (w tym – odszkodowań należnych z tytułu ubezpieczeń samochodowych), b) w pozostałych przypadkach – zaliczanych na zmniejszenie wydatków budżetowych (uprzednio zaksięgowanych kosztów).	201, 225, 229, 231, 234, 249 400
4.	Zwrot dotacji przekazanych (w danym roku).	224
5.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
6.	Wpływy bezpośrednio na rachunek bankowy kwot dotyczących dochodów budżetowych: a) uprzednio zaewidencjonowanych jako należności przypisane, b) pozostałych należności (nieprzypisanych).	221 750, 760
7.	Wpływy na rachunek – dochodów budżetowych przyjętych uprzednio do kasy.	140
8.	Wpływ środków za zgłoszony do wykupu czek obcy.	140

Zapisy strony Ma konta 130.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Pobranie gotówki do kasy.	140
2.	Spłata przelewem zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych (dotyczących działalności bieżącej i inwestycyjnej*).	201, 204, 225, 229, 221, 234, 235, 241, 249
	Zakup składników aktywów trwałych ze środków bieżących.	011, 013, 020

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
3.	Przelewy z tytułu wydatków księgowanych bezpośrednio w ciężar kosztów z pominięciem kont rozrachunkowych.	080*, 400, 404
4.	Przekazanie dotacji budżetowych.	224
5.	Okresowe przelewy zrealizowanych dochodów budżetowych na rachunek Ministerstwa Finansów.	222
6.	Przelew środków budżetowych na rzecz dysponentów niższego stopnia.	223
7.	Zwrot niewykorzystanych w danym roku środków (przelew po zakończeniu roku budżetowego) na rzecz dysponenta wyższego stopnia.	223
8.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249

*Równoległy zapis Wn 810 Ma 800.

Konto 132 – „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych”

Konto 132 służy do ewidencji środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bankowych dochodów własnych jednostek budżetowych. Z rachunku tego można dokonywać wypłat do wysokości zgromadzonych na nim środków. Na stronie Wn konta 132 ujmuje się wszelkie wpływy środków pobranych tytułem dochodów własnych na rachunek bankowy, a na stronie Ma wszelkie wypłaty środków z tego rachunku na realizację wydatków finansowanych dochodami własnymi jednostki. Konto 132 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym. Do konta 132 prowadzi się konta analityczne według pozycji klasyfikacji planu finansowego każdego tytułu dochodów własnych (układ paragrafowy klasyfikacji budżetowej).

Zapisy strony Wn konta 132.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymane przez KG PSP darowizny pieniężne.	760
2.	Oplaty z tytułu udostępniania dokumentacji przetargowych: a) ujętych na kontach rozrachunkowych, b) nieujętych na kontach rozrachunkowych.	201 760
3.	Wpływy z tytułu odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie: a) ujętych na kontach rozrachunkowych, b) nieujętych na kontach rozrachunkowych.	238, 249 760
4.	Wpływy z tytułu naliczonych przez bank odsetek od środków zgromadzonych na rachunku dochodów własnych.	750
5.	Wpłata gotówki z kasy.	140
6.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
7.	Zmniejszenie kosztów wskutek refundacji z innych rachunków bankowych.	400
8.	Wpływ środków za zgłoszony do wykupu czek obcy.	140

Zapisy strony Ma konta 132.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy z tytułu dokonanych wydatków (dotyczących działalności bieżącej i inwestycyjnej*): a) ujętych na kontach rozrachunkowych, b) nieujętych na kontach rozrachunkowych.	201, 235, 225, 229, 234 011, 013, 020, 080, 400
2.	Przekazanie do budżetu państwa nadwyżki dochodów własnych.	225
3.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
4.	Pobranie gotówki do kasy.	140

* Równoległy zapis Wn 740 Ma 800.

Konto 135 – „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Konto 135 służy do ewidencji środków specjalnego przeznaczenia. Na koncie tym ujmuje się w szczególności:

- środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych emerytów PSP.

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków na rachunki bankowe, a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunków bankowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 135 umożliwia ustalenie stanu środków każdego wyodrębnionego funduszu. Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych funduszy.

Zapisy strony Wn konta 135.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.	851, 852
2.	Przypisane odsetki od środków funduszy na rachunkach bankowych, odsetki od pożyczek mieszkaniowych, darowizny i inne zasilenia. Omyłki w wyciągu bankowym.	851, 852 249
3.	Wpływy z tytułu spłaty rat pożyczek (wraz z odsetkami) udzielonych pracownikom.	237

Zapisy strony Ma konta 135.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki do kasy.	140
2.	Spłata zobowiązań.	201, 234, 235
3.	Kary i inne obciążenia dotyczące funduszu.	851, 852
4.	Obciążenia publicznoprawne (np. zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki ZUS).	225, 229
5.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
6.	Zwrot środków na rachunki bankowe zobowiązanych do tworzenia funduszu z tytułu zmniejszenia odpisu.	851, 852

Konto 137 – „Rachunki środków funduszy pomocowych”

Konto 137 służy do ewidencji otrzymanych w walucie polskiej lub obcej na realizację wyodrębnionych zadań, projektów lub programów, a w szczególności środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wydzielonych na odrębnych rachunkach bankowych. Na koncie 137 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 137 między księgowością jednostki a księgowością banku. Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływy środków, a na stronie Ma – wypłaty środków. Ewidencja szczegółowa do konta 137 powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania (podział na zadania). Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

Zapisy strony Wn konta 137.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków pomocowych (wycena NBP lub według średniego kursu NBP).	228
2.	Odsetki od środków na rachunku walutowym.	228
3.	Różnice kursowe dodatnie na koniec kwartału i roku obrotowego (kurs średni waluty w NBP).	750
4.	Wpływ należności od kontrahentów.	201, 204
5.	Wpływ środków pieniężnych w drodze.	140
6.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
7.	Wpływ środków za zgłoszony do wykupu czek.	140

Zapisy strony Ma konta 137.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwrot odsetek od środków na rachunku bankowym.	228
2.	Ujemne różnice kursowe naliczone na koniec kwartału i roku obrotowego (kurs średni waluty w NBP).	750
3.	Wypłata wynagrodzeń (ROR).	235
4.	Zapłata zobowiązań wobec dostawców: a) ujętych na kontach rozrachunkowych, b) nieujętych na kontach rozrachunkowych.	204, 234 011, 013, 020, 080, 404
5.	Refundacja wydatków na rzecz innych działalności KG PSP (wycena NBP).	404
6.	Zapłata zobowiązań publicznoprawnych.	225, 229
7.	Pobranie gotówki do kasy.	140
8.	Przelewy środków pieniężnych na inne rachunki bankowe KG PSP.	140
9.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249

Konto 138 – „Rachunki środków na prefinansowanie”

Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na wyodrębnionych rachunkach bankowych otwartych dla potrzeb operacji finansowych dotyczących prefinansowania w ramach pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych z udziałem

środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Na koncie 138 ujmują się operacje dotyczące w szczególności:

- 1) wpływu pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa,
- 2) wykorzystania pożyczek,
- 3) zwrotu pożyczek.

Na koncie 138 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 138 między księgowością jednostki a księgowością banku. Na stronie Wn konta 138 ujmują się wpływy środków na prefinansowanie oraz środki przeznaczone na ich spłatę. Na stronie Ma konta 138 ujmują się wypłaty na cele określone w umowie oraz zwroty pożyczek. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 138 powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania. Konto 138 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na wydzielonych rachunkach bankowych pożyczek na prefinansowanie.

Zapisy strony Wn konta 138.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy pożyczek na prefinansowanie.	228
2.	Odsetki od środków na rachunku bankowym.	750
3.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
4.	Przelewy środków między bankami.	140
5.	Wpływ środków za zgłoszony czek obcy.	140
6.	Wpłata należności przypisanych.	221

Zapisy strony Ma konta 138.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy środków z tytułu spłaty zobowiązań, nadpłaty należności.	201, 204, 221, 234
2.	Przelew dochodów ze środków na prefinansowanie.	227
3.	Omyłki w wyciągu bankowym.	249
4.	Przelewy środków między bankami.	140
5.	Zwrot niewykorzystanych pożyczek.	228

Konto 139 – „Inne rachunki bankowe”

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i specjalnego przeznaczenia. W szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

- czeków potwierdzonych,
- środków ubezpieczeniowych gromadzonych w trybie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.²⁾),
- sum depozytowych,
- sum na zlecenie,
- środków obcych na inwestycje.

Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 139 między księgowością jednostki a księgowością banku. Na stronie Wn

konta 139 ujmują się wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących oraz sum na zlecenie. Na stronie Ma konta 139 ujmują się wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 zapewnia podział wydzielonych środków na rodzaje, a także według kontrahentów. Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Zapisy strony konta 139.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków z innych rachunków bankowych.	140
2.	Wpłata sum depozytowych, na zlecenie.	246, 247
3.	Naliczone przez bank odsetki od sum depozytowych i sum na zlecenie.	246, 247
4.	Ujęcie w ewidencji otrzymanych czeków potwierdzonych tytułem spłaty należności.	201
5.	Błędy w wyciągu bankowym.	249
6.	Wpływ środków za zgłoszony do wykupu czek.	140

Zapisy strony Ma konta 139.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata zobowiązań.	201, 247
2.	Przelewy na inne rachunki bankowe.	140
3.	Pobranie z sum za zlecenia gotówki do kasy.	140
4.	Przelewy z tytułu zwrotu kaucji, wadium i innych sum depozytowych.	247
5.	Pokrycie zobowiązań z sum na zlecenie, w tym obciążenia bankowe z tytułu prowadzenia rachunku i opłat za operacje.	201, 225, 229, 231, 235, 246
6.	Przekazanie na rachunek dochodów budżetowych odsetek stanowiących dochody budżetu państwa, w tym kwot opłat bankowych zmniejszających kwoty przelewów odsetek od wadium i kaucji gwarancyjnych*.	246, 247
7.	Błędy w wyciągu bankowym.	249

* Równoległy zapis Wn 221 Ma 750.

Konto 140 – „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej, jak i w walucie obcej (czeki obce, weksle obce, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe), a także środków pieniężnych w drodze. Na stronie Wn konta 140 ujmują się zwiększenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej w przypisie ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836.

- Ewidencja szczegółowa do konta 140 umożliwia ustalenie:
- 1) poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych,
  - 2) wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu poszczególnych krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych z podziałem na poszczególne waluty obce,
  - 3) wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych.

Rejestr otrzymanych gwarancji bankowych lub gwarancji ubezpieczeniowych stanowiących zabezpieczenie procedur przetargowych o zamówienie publiczne (wadia przetargowe) lub stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umów prowadzony jest przez Wydział Finansowo-Księgowy Biura Finansów KG PSP. Rejestr weksli prowadzi Kasa KG PSP.

Mając na uwadze postanowienia art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości w zakresie stosowania uproszczeń co do możliwości ewidencjonowania zdarzeń ekonomicznych w księgach rachunkowych, dopuszcza się następujące uproszczenie. Zarejestrowane na dzień bilansowy papiery wartościowe podlegają inwentaryzacji i księgowaniu według wartości nominalnej pod datą 31 grudnia (dokument PK) oraz wyksięgowaniu pod datą 01 stycznia. Inwentaryzację weksli, gwarancji bankowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umów, dostaw, usług i robót przeprowadza się corocznie metodą spisu z natury według stanu na dzień 31 grudnia.

Zapisy strony Wn konta 140.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Splata należności czekiem gotówkowym lub rozrachunkowym.	201, 204, 221, 234
2.	Przekazanie czeku obcego do realizacji (Wn 140 – środki pieniężne w drodze, Ma – czeki obce).	140
3.	Przyjęcie weksla obcego według wartości nominalnej: a) wartość netto weksla, b) dyskonto.	201, 234, 249 750
4.	Przyjęcie gwarancji (bankowej, ubezpieczeniowej).	249
5.	Przelewy środków między rachunkami bankowymi.	130, 132, 135, 137, 138, 139
6.	Wpłaty z kasy na rachunki bankowe.	101
7.	Pobranie gotówki z rachunków bankowych do kasy.	130, 132, 135, 137, 138, 139

Zapisy strony Ma konta 140.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy środków pieniężnych w drodze: a) do kasy, b) na rachunki bankowe.	101 130, 132, 135, 137, 138, 139

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
2.	Wpływ środków za zgłoszony do wykupu czek obcy.	130, 132, 137, 138, 139
3.	Przekazanie weksla obcego do dyskonta: a) wartość netto, b) wysokość dyskonta.	130 750
4.	Zwrot weksli, gwarancji (bankowych, ubezpieczeniowych) lub wyksięgowanie z datą 02.01 stanu zinwentaryzowanych papierów wartościowych.	249
5.	Niedobór papierów wartościowych.	244

Zespół 2 – „Rozrachunki i roszczenia”

Konta zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia” służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz roszczeń. Ponadto konta zespołu 2 służą do ewidencji rozliczeń środków budżetowych, wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 umożliwia:

- wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków,
- rozliczeń, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności,
- rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych – według poszczególnych walut,
- rozliczeń z podziałem na typy funduszy oraz typy zadań finansowanych z tych funduszy (rozrachunki w ramach pomocy bezzwrotnej).

Mając na uwadze postanowienia art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości w zakresie stosowania uproszczeń co do możliwości ewidencjonowania zdarzeń ekonomicznych w księgach rachunkowych, dopuszcza się następujące uproszczenie:

- na koncie rozrachunkowym 201 – księgowane są faktury otrzymane do zapłaty w dacie dokonania kontroli wstępnej zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.³⁾), jeżeli termin płatności oraz data wpływu faktury obejmują ten sam miesiąc. W każdej innej sytuacji powyższe uproszczenie nie jest stosowane,
- należności z tytułu sprzedaży odnosi się w kwocie brutto na konta 700 i 730. Zapis korygujący wielkość sprzedaży księguje się na koniec miesiąca – księgowanie zmniejszenia kosztów Wn 700, 730 Ma 400, wyksięgowanie podatku VAT (VAT należny) Wn 700, 730 Ma 225.

Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Konto 201 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 w szczególności księguje się należności wynikające z refakturowania kosztów rozmów z telefonów stacjonarnych użyczonych związkowi zawodowemu działającym w Państwowej Straży Pożarnej oraz z tytułu usług wynajmu samochodów służbowych, a także usług noclegu w pokojach przeznaczonych do

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej w przypisie ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 45, poz. 319 i Nr 104, poz. 708.

wypoczynku w siedzibie KG PSP oraz sprzedaży Dziennika Urzędowego KG PSP. Kwoty netto odnosi się na wznowienie wydatków danego roku budżetowego. Kwalifikację kwot należnych budżetowi państwa przeprowadza się w momencie zapłaty, sporządzając dyspozycję przelewu na subkonto dochodów rachunku bieżącego. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów oraz z dalszym podziałem na fundusze, z których finansowane są wydatki (w tym ze środków z tytułu prefinansowania). Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Zapisy strony Wn konta 201.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Należności z tytułu sprzedaży (na podstawie wystawionych faktur).	700, 730
2.	Wartość niedoborów i szkód w dostawach, za które odpowiada dostawca, oraz inne tytuły zmniejszenia zobowiązań wobec dostawców (uznane reklamacje).	300, 310, 400
3.	Zapłata zobowiązań, zwroty nadpłat.	101, 130, 132, 135, 137, 138, 139
4.	Spisanie zobowiązań przedawnionych.	760

Zapisy strony Ma konta 201.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zobowiązania wynikające z faktur VAT, rachunków lub not obciążeniowych z tytułu dostaw, robót, usług lub rozliczeń.	011, 013, 020, 080, 241, 300, 400, 851, 852
2.	Zobowiązania z tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę.	244
3.	Wpłaty należności do kasy lub na rachunek bankowy (księgowanie na podstawie raportu kasowego lub wyciągu bankowego).	101, 130, 132, 137, 138, 139
4.	Odpisanie należności umorzonych.	760
5.	Spłata należności czekiem gotówkowym, wekslem.	140

Konto 204 – „Rozrachunki z dostawcami dotyczące realizacji projektów ze środków zagranicznych”

Konto przeznaczone jest do ewidencji wszelkich bezspornych rozrachunków z tytułu dostaw, robót i usług dotyczących KG PSP związanych z realizacją projektów pomocowych (wspólnych przedsięwzięć, w których zaangażowane są środki finansowe Unii Europejskiej) z wyjątkiem projektów realizowanych ze środków na prefinansowanie. Krajowe należności i zobowiązania wykazuje się w ciągu roku obrotowego w wartości nominalnej. Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wykazuje się według kursu kupna waluty NBP na dzień przeprowadzenia (zarejestrowania) operacji gospodarczej. Na dzień rozliczenia zobowiązania

w walucie polskiej ustala się różnice kursowe pomiędzy wartościami złotowymi strony Wn i Ma rozliczonej walutowo transakcji (operacji gospodarczej). Należności wyrażone w walutach obcych wykazuje się według kursu średniego waluty NBP na dzień przeprowadzenia operacji gospodarczej. Na dzień rozliczenia należności w walucie polskiej ustala się różnice kursowe pomiędzy wartościami złotowymi strony Wn i Ma rozliczonej walutowo transakcji (operacji gospodarczej).

Na stronie Wn konta 204 ujmuje się między innymi:

- należności od odbiorców,
- wypłacone zaliczki na dostawy i usługi,
- spłaty zobowiązań wobec dostawców i usługodawców,
- odpisanie przedawnionych i umorzonych zobowiązań,
- różnice kursowe dodatnie.

Na stronie Ma ujmuje się:

- zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług,
- wpływy z tytułu należności od odbiorców,
- należności skierowane na drogę postępowania spornego,
- odpisanie przedawnionych i umorzonych należności,
- różnice kursowe ujemne.

Ewidencję na koncie 204 prowadzi się bieżąco, w oparciu o dowody źródłowe (rachunki i faktury). Operacje dotyczące uregulowania należności i zobowiązań księguje się bieżąco na podstawie wyciągów bankowych lub raportów kasowych (zapłata gotówkowa). Ewidencja szczegółowa ma umożliwić ustalenie aktualnego stanu należności i zobowiązań wobec każdego z kontrahentów. Konto 204 może mieć dwa salda, które ustala się na podstawie ewidencji analitycznej. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma stan zobowiązań.

Zapisy strony Wn konta 204.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata zobowiązań wobec dostawców.	101, 130, 137
2.	Spisanie zobowiązań przedawnionych.	760
3.	Należności z tytułu sprzedaży.	700, 730
4.	Różnice kursowe dodatnie: na dzień rozliczenia należności lub zobowiązania.	750

Zapisy strony Ma konta 204.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Faktura dostawy, roboty i usługi.	011, 013, 020, 080, 300, 400, 404
2.	Spłata należności przez odbiorcę.	101, 130, 137
3.	Przedawnienie należności.	760
4.	Różnice kursowe ujemne: na dzień rozliczenia należności lub zobowiązania.	750

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 221 służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowych. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. W Komen-

dzie Głównej PSP na koncie 221 księguje się w szczególności należności z tytułu:

- kar umownych za nieterminowe wykonanie robót, dostaw i usług,
- odsetek od przeterminowanych płatności,
- zrealizowanych płatności z lat ubiegłych uprzednio zarachowanych na wznowienie wydatków lub dotyczących kosztów lat ubiegłych,
- zwrotów z tytułu nieprawidłowo wykorzystanych dotacji,
- kwoty należne płatnikowi składek ZUS,
- zwrotu wydatków uzyskanych z budżetu Unii Europejskiej oraz ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, poniesionych na programy i projekty realizowane z udziałem tych środków,
- przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych,
- dochody uzyskane z tytułu sprzedaży towarów i usług.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 jest prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej. Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Zapisy strony Wn konta 221.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypis należności budżetowych.	750, 760
2.	Zwrot dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych.	130, 138
3.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty przypadającej na dany rok budżetowy.*	226

* Równoległy zapis Wn 840 Ma 760, a w zakresie dochodów budżetowych Ma 750.

Zapisy strony Ma konta 221.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata należności z tytułu dochodów budżetowych.	101, 130, 138
2.	Wartość odpisów pomniejszających dokonane poprzednio przypisy z tytułu dochodów budżetowych.	750, 760
3.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych.	760
4.	Dobrowolne potrącenia z wynagrodzenia.	231
5.	Przeniesienie należności krótkoterminowych na należności długoterminowe.*	226

* Równoległy zapis Wn 750, 760 Ma 840.

Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmują się dochody budżetowe przelane na rachunek bankowy Ministerstwa Finansów, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma konta 222 ujmują się roczne przeniesienie, na podstawie sprawozdań finansowych, zrealizowanych dochodów budżetowych na stronę Wn konta 800 „Fundusz jednostki”. Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu. W okresie przejściowym saldo

konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”.

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Konto 223 jest przeznaczone do rozliczenia jednostki budżetowej ze środków budżetowych otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia na realizację wydatków budżetowych przewidzianych w jej planie finansowym i planach podporządkowanych jej dysponentów niższego stopnia. Kwotę zrealizowanych wydatków budżetowych ustala się w oparciu o ewidencję szczegółową prowadzoną do konta 130. Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w układzie jednostek będących dysponentami niższego stopnia, którym przekazano środki budżetowe. Na stronie Wn konta 223 ujmują się:

- przelewy środków budżetowych dysponentom niższego stopnia na pokrycie ich wydatków budżetowych do wysokości zatwierdzonego planu wydatków budżetowych,
- zwrot do dysponenta wyższego stopnia – w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784),
- w ciągu roku budżetowego roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań finansowych, zrealizowanych wydatków budżetowych na konto 800 „Fundusz zasadniczy”.

Na stronie Ma konta 223 ujmują się okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych jednostki.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan pozostałości środków budżetowych otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków jednostki budżetowej lub nieprzekazanych do podporządkowanych jej dysponentów niższego stopnia. Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Zapisy strony Wn konta 223.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Roczne przeniesienie na podstawie sprawozdań budżetowych (Rb-28) zrealizowanych wydatków budżetowych jednostki.	800
2.	Okresowe przelewy środków budżetowych dysponentom niższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych.	130
3.	Zwrot dysponentowi wyższego stopnia niewykorzystanych do końca roku środków na wydatki budżetowe.	130

Zapisy strony Ma konta 223.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ od dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych na pokrycie własnych wydatków budżetowych jednostki oraz przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia.	130
2.	Otrzymane zwroty od dysponentów niższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku.	130

Konto 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez KG PSP udzielonych dotacji budżetowych. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się wartość dotacji przekazanych przez KG PSP, a na stronie Ma – wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 jest prowadzona według jednostek, którym dotacje przekazano (m.in. komendy wojewódzkie PSP, SGSP i CNBOP Józefów).

Saldo Wn konta oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które KG PSP zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane Wn konto 221, Ma konto 750.

Zapisy strony Wn konta 224.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekazanie przyznanych dotacji.	130

Zapisy strony Ma konta 224.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone.	810
2.	Otrzymanie zwrotu uprzednio przekazanej w danym roku dotacji budżetowej.	130

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetem państwa z tytułu zobowiązań podatkowych wynikających z funkcji płatnika zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, zobowiązań z tytułu nadwyżki dochodów własnych jednostki oraz z tytułu rozrachunków VAT. Na stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty na rachunek urzędu skarbowego. Na stronie Ma konta 225 ujmuje się zobowiązania wobec budżetów i wpłaty nadpłat z rozliczenia z budżetami. Ewidencja szczegółowa do konta 225 zapewnia ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Wn – stan zobowiązań wobec budżetów.

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się w szczególności:

- przekazanie do urzędów skarbowych należnych podatków i opłat,
  - należności od budżetu z tytułu nadpłaconych podatków,
  - wpłaty z tytułu odprowadzenia nadwyżki dochodów własnych jednostki.
- Na stronie Ma konta 225 ujmuje się w szczególności:
- naliczone zobowiązania wobec budżetu z tytułu podatków i opłat płaconych przez jednostkę,
  - zobowiązania z tytułu podatków pobranych przez jednostkę w imieniu budżetu (podatek dochodowy od osób fizycznych),
  - VAT należny naliczony od sprzedaży i czynności zrównanych ze sprzedażą.

Do ujęcia VAT prowadzi się następujące konta analityczne:

- 1) Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT,
- 2) Rozliczenie należnego VAT,
- 3) Rozliczenie naliczonego VAT.

Na koncie analitycznym „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT” księguje się w szczególności:

a) po stronie Wn:

- kwoty podatku VAT przelane do urzędu skarbowego,

b) po stronie Ma:

- należny podatek VAT (przeniesienie podatku VAT zawartego w fakturach VAT, co do których obowiązek podatkowy powstał w bieżącym okresie).

Na koncie analitycznym „Rozliczenie należnego VAT” ujmuje się:

a) po stronie Wn:

- przeniesienie podatku VAT zawartego w fakturach VAT wystawionych w bieżącym okresie, co do których obowiązek podatkowy powstał w okresie bieżącym – w korespondencji z kontem analitycznym „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT”.

Ujęcie rozrachunków z tytułu VAT dokonuje się na koniec miesiąca poprzez księgowanie obrotów miesięcznych zakupu i sprzedaży z rejestrów prowadzonych dla celów podatku VAT.

Zapisy strony Ma konta 225.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy do budżetu z tytułu odprowadzenia nadwyżki dochodów własnych.	132
2.	Przelewy do budżetu z tytułu zobowiązań podatkowych: a) zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, b) podatek VAT.	130, 135, 137, 139 130
3.	Przelewy do budżetu z tytułu naliczonych odsetek.	130

Zapisy strony Ma konta 225.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zobowiązania wobec budżetu z tytułu nadwyżki dochodów własnych.	820
2.	Naliczony i potrącony na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych.	231
3.	Naliczone odsetki należne budżetowi z tytułu zwłoki w zapłacie zobowiązań podatkowych.	080, 750, 851, 852,
4.	VAT należny od sprzedaży.	700, 730
5.	Przebieganie VAT należnego, co do którego występuje obowiązek podatkowy w okresie bieżącym (przebieganie na kontach analitycznych Ma „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT” i Wn konta analitycznego „Rozliczenie należnego VAT”.	225

Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem, a w szczególności należności długoterminowych, których termin zapłaty ustalony w decyzji o ich powstaniu przypada na lata następujące po roku, w którym dokonywane są księgowania. Na stronie Wn konta 226 ujmuje się w szczególności:

- przypisane należności płatne w następnych latach, w korespondencji z kontem 840.

Na stronie Ma konta 226 ujmuje się w szczególności:
 – przeniesienie długoterminowych należności do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok.
 Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności.

Zapisy strony Wn konta 226.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypisanie długoterminowych należności podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe w przyszłych latach.	840

Zapisy strony Ma konta 226.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok (równoległy zapis Wn 840 Ma 760 lub 750).	221

Konto 227 – „Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych”

Konto 227 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów dotyczących funduszy pomocowych z tytułów określonych w porozumieniach, umowach (np. odsetki bankowe). Na stronie Wn konta 227 ujmuje się zaliczenie dochodów za zwiększenie środków funduszy pomocowych w korespondencji z kontem 137. Na stronie Ma konta 227 ujmuje się zrealizowane dochody dotyczące funduszy pomocowych. Konto 227 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów zrealizowanych przez jednostkę. Ewidencja analityczną do konta 227 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń dla poszczególnych programów pomocowych z tytułu zrealizowanych dochodów. Saldo konta 227 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu zrealizowanych dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych.

Zapisy strony Wn konta 227.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zarachowanie zrealizowanych dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych.	137

Zapisy strony Ma konta 227.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczenie przez bank oprocentowania środków funduszy pomocowych znajdujących się na rachunkach bankowych.	137

Konto 228 – „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”

Konto 228 służy do ewidencji rozliczenia wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych lub środków otrzymanych tytułem prefinansowania, lub innych środków, których dokonane wydatki podlegają refundacji ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Na stronie Wn konta 228 ujmuje się okresowe lub roczne przeksięgowanie wydatków dokonanych, w korespondencji z kontem 800. Na stronie Ma konta

228 ujmuje się środki otrzymane na pokrycie wydatków dokonywanych przez jednostkę na realizację programu. Ewidencja analityczna do konta 228 prowadzona jest w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń środków poszczególnych funduszy pomocowych. Konto 228 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan otrzymanych środków z funduszy pomocowych lub otrzymanych z tytułu prefinansowania, lecz jeszcze niewykorzystanych na pokrycie wydatków.

Analityka do konta 228 zapewnia dodatkowo podział przelewnych środków na:

- źródło pochodzenia środków pieniężnych,
- zadań finansowanych lub dofinansowanych z tych środków.

Zapisy strony Wn konta 228.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeksięgowanie zrealizowanych wydatków.	800
2.	Zwrot odsetek na rachunku bankowym.	137

Zapisy strony Ma konta 228.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy zaciągniętych pożyczek na prefinansowanie.	138
2.	Wpływy środków pomocowych.	137
3.	Odsetki od środków na rachunku bankowym.	137

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Konto 229 służy do ewidencji, innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma – zobowiązania, spłatę i zmniejszenia należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz instytucji, z którymi dokonywane są rozliczenia. Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Zapisy strony Wn konta 229.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przelewy składek do ZUS – na FUS i FP oraz PFRON.	130, 132, 135, 137, 139
2.	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS.	231
3.	Równowartość potrąconej należności z tytułu wynagrodzenia płatnika (podlegająca odprowadzeniu na dochody budżetowe).	130

Zapisy strony Ma konta 229.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone składki płacone przez pracodawcę na FUS, FP oraz PFRON (PK – na podstawie listy płac).	400, 404, 851, 852
2.	Składki na FUS płacone przez pracownika, które są potrącone z listy płac.	231

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
3.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych.	760
4.	Otrzymane przelewy z ZUS z tytułu nadpłaconych składek.	130

Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, na mocy odrębnych przepisów, do wynagrodzeń, np. należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, pracy nakładczej, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencji itp.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności:

- wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń,
- wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń,
- wartość świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń,
- potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika, dokonywane w liście płac na mocy ustawowych upoważnień, np. podatek dochodowy od osób fizycznych, lub na podstawie pisemnej zgody pracownika.

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Zapisy strony Wn konta 231.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wynagrodzenie netto do przekazania bezgotówkowego (ROR).	235
2.	Wypłata wynagrodzeń gotówką.	101
3.	Potrącenia z listy płac: – dobrowolne ubezpieczenie, – zaliczki na podatek dochodowy, – z egzekucji wynagrodzeń, dobrowolne potrącenia w celu uregulowania zobowiązań pracowniczych (spłaty pożyczek udzielonych z ZFŚS i kasy zapomogowej, uregulowanie obciążeń z tytułu ponadlimitowych rozmów telefonicznych z telefonów służbowych i wynajmu samochodów służbowych oraz innych), – nierozliczonych zaliczek	235 225 201, 221, 235, 234 234
4.	Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane przez pracownika.	229
5.	Nadpłaty wynagrodzeń.	400, 851, 852

Zapisy strony Ma konta 231.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zarachowanie naliczonych wynagrodzeń (należności) w koszty.	400, 404
2.	Zarachowanie naliczonych wynagrodzeń obciążających fundusze celowe.	851, 852
3.	Zarachowanie naliczonych wynagrodzeń pokrywanych z sum na zlecenie.	246
4.	Zarachowanie wynagrodzeń w koszty inwestycji.	080

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
5.	Naliczenie zasiłków płatnych przez zakład pracy ze środków ZUS-u.	229
6.	Wpływ nienależnego wynagrodzenia.	101

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z wszelkich innych tytułów niż wynagrodzenia.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:

- wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę,
- należności z tytułu pożyczek na poprawę warunków mieszkaniowych udzielanych funkcjonariuszom PSP z budżetu państwa.

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:

- wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki,
- rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych,
- wpływy należności od pracowników.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 zapewnia możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków. Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

Zapisy strony Wn konta 234.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłaty sum do rozliczenia.	130, 132, 135, 137, 138, 139
2.	Wypłaty sum do rozliczenia z kasy.	101

Zapisy strony Ma konta 234.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie zaliczki w związku z nabyciem materiałów i usług: – zużytych na działalność podstawową, – zużycia na działalność inwestycyjną, – zużytych z sum zleconych, – zużytych przy realizacji projektów pomocowych.	400 080 246 404
2.	Zwrot sum zaliczek niewykorzystanych.	101, 130
3.	Należności potrącone z listy wynagrodzeń.	231

Konto 235 – „Rozrachunki z tytułu kwot należnych od pracowników osobom trzecim”

Konto 235 służy do ewidencji kwot należnych od pracowników osobom trzecim, potrąceń z różnych tytułów lub kwot do przekazania na rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Do konta prowadzi się odpowiednią ewidencję szczegółową w formie wewnętrznej rozbudowy konta według tytułów potrąceń (składki grupowego ubezpieczenia pracownikom, wynagrodzenia netto przekazywane na rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe pracowników, potrącenia z tytułu rozliczeń z zakładową kasą pożyczkowo-zapomogową, potrącenia z tytułu alimentów, egzekucji komorniczych i innych tytułów).

Ewidencja ta powinna zapewnić ustalenie wysokości zobowiązań wobec osób trzecich i ich realizacji. Konto może wykazywać saldo Wn, oznaczające kwotę, którą należy potrącić zobowiązanym (pracownikom) w celu przekazania

według przeznaczenia oraz saldo Ma oznaczające dokonane potrącenia jednorazowe podlegające przekazaniu.

Zapisy strony Wn konta 235.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przekazanie wierzytelności należnych osobom trzecim.	130, 132, 135, 137, 139

Zapisy strony Ma konta 235.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Potrącenie z listy płac (wpłata) kwot wierzytelności na rzecz osób trzecich.	101, 231

Konto 237 – „Rozrachunki z funduszy świadczeń socjalnych”

Konto 237 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków dotyczących działalności socjalnej (pracowników cywilnych, emerytów i rencistów – byłych funkcjonariuszy). Na stronie Wn konta ujmują się wypłacone pożyczki wraz z doliczonym oprocentowaniem oraz zarachowane odpisy, a na stronie Ma – ich regulacje. Konto może wykazywać saldo Wn i oznacza stan nieuregulowanych rozrachunków. Ewidencja szczegółowa do konta 237 powinna zapewnić możliwość ustalenia wielkości i rodzajów rozrachunków.

Zapisy strony Wn konta 237.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłata udzielonej pożyczki.	101, 135
2.	Zwiększenie należności do spłaty o kwotę oprocentowania.	851

Zapisy strony Ma konta 237.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Spłata pożyczki wraz z odsetkami do kasy lub na rachunek bankowy.	101, 135
2.	Odpis należności z tytułu udzielonych pożyczek.	851

Konto 238 – „Należności z tytułu niedoborów, szkód i roszczeń”

Konto 238 przeznaczone jest do ewidencji należności od pracowników z tytułu wyrządzonych szkód (ujmują się tylko te należności, na które jednostka posiada pisemne zobowiązanie osoby odpowiedzialnej do spłaty roszczenia bądź prawomocny tytuł wykonawczy – uprawomocnione orzeczenie o odszkodowanie, wyrok sądowy).

Zapisy strony Wn konta 238.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Roszczenia z tytułu szkód w mieniu, uznane przez osoby odpowiedzialne bądź przypisane prawomocnym orzeczeniem o odszkodowaniu (wyrokiem sądowym).	244, 249
2.	Zasądzone do zwrotu koszty postępowania spornego.	840

Zapisy strony Ma konta 238.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ należności z tytułu szkód.	101, 130, 132
2.	Spisanie należności z tytułu szkód.	760

Konto 241 – „Rozrachunki działalności inwestycyjnej”

Konto służy do ewidencji sum do rozliczenia wynikających z przekazywanych środków pieniężnych i rzeczowych komendom wojewódzkim PSP realizującym zadania inwestycji wieloletniej – krajowy system ratowniczo-gaśniczy w RP. Do konta 241 prowadzi się ewidencję szczegółową według krajowych baz sprzętu specjalistycznego (KBSS). Na stronie Wn konta ujmują się sumy i nakłady do rozliczenia przez krajowe bazy sprzętu specjalistycznego, a na stronie Ma – rozliczenie zadań inwestycyjnych.

Zapisy strony Wn konta 241.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Nota księgowa za roboty budowlane w KBSS (równoległy zapis do zapłaty zobowiązań księgowany Wn 810 Ma 800).	201, 130
2.	Udziały własne KBSS przekazane przez bazy na rzecz inwestycji wieloletniej.	800
3.	Przekazanie pierwszego wyposażenia z zakupów centralnych.	080

Zapisy strony Ma konta 241.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Częściowe (całkowite) rozliczenie zadania inwestycyjnego (w tym przyjęcie sprzętu do użytkowania).	800

Konto 244 – „Rozliczenie niedoborów i szkód”

Konto 244 służy do ewidencji ujawnionych niedoborów i szkód (w tym także inwestycyjnych i komunikacyjnych) i dotyczy wszystkich rodzajów działalności jednostki oraz ich rozliczenia. Ewidencja szczegółowa do konta powinna uwzględniać podział szkód na miejsce ich powstania (działy majątku) oraz wymagane sprawozdania. Saldo Wn konta 244 oznacza stan nierozliczonych (niezlikwidowanych) szkód.

Zapisy strony Wn konta 244.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Ujawnione niedobory i szkody do wyjaśnienia.	249
2.	Ujawnione niedobory i szkody w rzeczowych składnikach majątku (wartość początkowa).	011, 013, 310
3.	Ujawnione niedobory i szkody w działalności inwestycyjnej, w tym z tytułu inwestycji bez efektu gospodarczego.	080
4.	Ujawnione niedobory i szkody wartości niematerialnych i prawnych.	020
5.	Ujawnione niedobory i szkody środków pozostających w ewidencji ilościowej.	760
6.	Ujawnione niedobory i szkody środków pozostających w ewidencji ilościowej (zakup roku bieżącego).	400
7.	Niedobór gotówki w kasie i papierach wartościowych.	101, 140
8.	Przedawnione należności z tytułu dostaw, robót i usług (ujęte jako szkody).	201

Zapisy strony Ma konta 244.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wyksiegowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.	072
2.	Wyksiegowanie dotychczasowego umorzenia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych.	071
3.	Wyksiegowanie wartości nieumorzonej środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione.	800
4.	Roszczenia z tytułu szkód, uznane przez osobę odpowiedzialną bądź przypisane prawomocnym orzeczeniem o odszkodowaniu.	238
5.	Orzeczenie o umorzeniu należności (szkody) bądź o uznaniu za niezawinioną.	760
6.	Kompensata nadwyżek z niedoborami (rzeczowe środki obrotowe).	248
7.	Rozliczenie szkody niezawinionej.	249

Konto 246 – „Rozrachunki z tytułu sum na zlecenie”

Konto 246 służy do ewidencji sum na finansowanie zadań określonych w umowie lub innej formie przez przekazującego, a w szczególności:

- sum otrzymanych z innej jednostki na finansowanie określonych zadań, w tym na realizację przedsięwzięć wspólnych,
- środków otrzymanych z zakładów ubezpieczeń na cele prewencyjne,
- darowizn pieniężnych do przekazania beneficjentom PSP,
- nagród pieniężnych przyznanych pracownikom i funkcjonariuszom PSP,
- przekazanych dotacji z sum ubezpieczeniowych.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna umożliwić ustalenie sum w odniesieniu do poszczególnych kontrahentów i przedsięwzięć wykonywanych na zlecenie. Otrzymane sumy na zlecenie księguje się na stronie Ma, a ich wykorzystanie – na stronie Wn. Saldo Ma konta wskazuje na kwotę niewykorzystanych sum na zlecenie.

Zapisy strony Wn konta 246.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wydatki, przelewy i obciążenia na finansowanie zadań zleconych.	101, 139
2.	Naliczona w listach płac należność brutto (rachunek z tytułu umowy zlecenia i o dzieło).	231
3.	Rozliczenie pod datą zapłaty zobowiązania wynikającego z faktur (rachunków), zobowiązanie zaksięgowano memoriałowo Wn 300 Ma 201.	300
4.	Rozliczenie zaliczki z sum na zlecenie.	234
5.	Zwrot niewykorzystanych sum jednostkom, które je przekazały.	139
6.	Przekazanie odsetek od środków na rachunek do budżetu.	139

Zapisy strony Ma konta 246.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ środków na zadania zlecone.	101, 139
2.	Odsetki od środków sum na zlecenie.	139

Konto 247 – „Rozrachunki z tytułu sum depozytowych”

Konto 247 służy do ewidencji przechowywanych przez jednostkę środków pieniężnych z tytułu depozytów pieniężnych, a w szczególności należnych, a niepodjętych wynagrodzeń za pracę, kaucji wpłacanych przy organizowaniu przetargów, środków organizacji i zrzeszeń społecznych itp. Przewadzona do konta ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość wyodrębnienia zdeponowanych sum według ich rodzajów oraz depozytariuszy. Wpłaty depozytów winny być dokumentowane zleceniem przyjęcia wpłaty, a ich zwroty – zleceniem wypłaty gotówkowej lub bezgotówkowej, podpisanymi przez osobę zlecającą przyjęcie lub zwrot depozytu. Na stronie Wn konta księguje się zwrot depozytów, a na stronie Ma – wpłaty depozytów. Saldo Ma oznacza stan środków pieniężnych przechowywanych w ramach sum depozytowych.

Zapisy strony Wn konta 247.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Realizacja zlecenia wypłaty (gotówkowej lub bezgotówkowej) depozytów, kaucji, wadium.	101, 139

Zapisy strony Ma konta 247.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy środków pieniężnych zaliczonych do depozytów.	101, 139

Konto 248 – „Rozliczenia nadwyżek”

Konto służy do ujęcia nadwyżek aktywów rzeczowych (na stronie Ma) i ich rozliczenie (na stronie Wn) w działalności jednostki. Saldo konta Ma oznacza nadwyżki do rozliczenia.

Zapisy strony Wn konta 248.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.	760
2.	Rozliczenie nadwyżek składników majątku umarzanych stopniowo.	800
3.	Kompensata nadwyżek z niedoborami (rzeczowe środki obrotowe).	244

Zapisy strony Ma konta 248.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Ujawnione nadwyżki środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	011, 013, 020
2.	Ujawnione nadwyżki środków ujętych w ewidencji ilościowej.	248

Konto 249 – „Rozrachunki różne”

Konto 249 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków nieujętych na innych kontach zespołu 2, a w szczególności: sum należnych od towarzystw ubezpieczeniowych, sum do wyjaśnienia. Ewidencja szczegółowa do konta powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń każdego z tytułu rozrachunków. Konto 249 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Zapisy strony Wn konta 249.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Roszczenia z tytułu niedoborów i szkód, o których pokrycie wystąpiono do firmy ubezpieczeniowej lub które skierowano na drogę sądową.	760
2.	Zwiększenie roszczeń o zasądzone do zwrotu koszty windykacyjne (postępowania sądowego itp.)	760
3.	Korekta roszczeń (zapisem ujemnym lub dodatnim) – do wysokości określonej wyrokiem sądowym lub decyzją firmy ubezpieczeniowej.	840
4.	Rozliczenie niedoborów i szkód (do wyjaśnienia).	244
5.	Omyłki w wyciągach bankowych.	130, 132, 135, 137, 138, 139
6.	Sumy do wyjaśnienia.	różne konta
7.	Zwrot weksli, gwarancji bankowych (ubezpieczeniowych).	140

Zapisy strony Ma konta 249.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływ odszkodowania z firmy ubezpieczeniowej.	130, 132
2.	Omyłki w wyciągach bankowych.	130, 132, 135, 137, 138, 139
3.	Prawomocny wyrok sądu uznający należność jednostki z tytułu szkody.	238
4.	Przyjęcie weksla obcego w wartości netto.	140
5.	Przyjęcie gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej.	140
6.	Sumy do wyjaśnienia.	różne konta
7.	Nowo ujawnione niedobory i szkody do wyjaśnienia.	244

Konto 257 – „Należności z tytułu prefinansowania”

Konto 257 służy do ewidencji należności z tytułu pożyczek udzielonych z budżetu państwa w ramach prefinansowania na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Na stronie Wn konta 257 ujmuje się powstanie i zwiększenie należności w ramach prefinansowania, a na stronie Ma – ich zmniejszenie. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 257 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności z poszczególnymi kontrahentami według tytułów należności. Konto 257 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu pożyczek udzielonych w ramach prefinansowania, a saldo Ma – stan nadpłat w należnościach z tytułu pożyczek dotyczących prefinansowania.

Konto 268 – „Zobowiązania z tytułu prefinansowania”

Konto 268 służy do ewidencji zobowiązań z tytułu pożyczek udzielonych z budżetu państwa w ramach prefinansowania na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Na stronie Wn konta 268 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań zaciągniętych tytułem pożyczek w ramach prefinansowania, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek w ramach prefinansowania. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 268 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań. Konto 268 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan nadpłaconych zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych w ramach prefinansowania, a saldo Ma – stan zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek na prefinansowanie.

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwe i odsetek od należności przypisanych, a niewypłaconych do dnia bilansowego. Należności wątpliwe to takie, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne. Odpisów aktualizujących dokonuje się w odniesieniu do należności wątpliwych wymienionych w art. 35 b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z tym że zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia MF z dnia 18 grudnia 2001 r. (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) nie dokonuje się odpisów aktualizacyjnych należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Konto 290 może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizujących należności oraz wartość odsetek należnych, a jeszcze niezapłaconych przez kontrahentów jednostki do dnia bilansowego (koniec kwartału). Odpisy aktualizujące należności korygują wykazywane w aktywach bilansu należności, do których te odpisy dokonano, i dlatego ewidencja szczegółowa do konta 290 powinna zapewnić ustalenie odpisów aktualizujących wartość poszczególnych należności według tytułów i kontrahentów.

Zapisy strony Wn konta 290.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego.	760, 750, 851, 852
2.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem, odpisaniem wierzytelności nieściągalnych.	201, 234, 237, 238, 249

Zapisy strony Ma konta 290.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Dokonanie odpisu aktualizującego.	750, 760, 851, 852
2.	Zwiększenie dotychczasowego odpisu.	750, 760, 851, 852
3.	Wartość przypisanych lecz niezapłaconych na dzień bilansowy odsetek od należności.	750, 760, 851, 852

Zespół 3 – „Materiały i towary”

Konta zespołu 3 są przeznaczone do ewidencji:

- rozliczenia zakupu materiałów i towarów,
- przychodów, rozchodów i stanów zapasów materiałów i towarów służących działalności podstawowej, finansowo wyodrębnionej i inwestycyjnej, przechowywanych w magazynach własnych, jak i obcych, a także znajdujących się w przerobieniu własnym i obcym. W obrębie kont zespołu 3 prowadzi się pozabilansową ewidencję zapasów:

- obcych przechowywanych przez jednostkę,
- własnych przechowywanych poza jednostką.

Ewidencję syntetyczną materiałów działalności podstawowej i finansowo wyodrębnionej prowadzi się metodą odpisywania w koszty wartości materiałów w momencie ich zakupu (Wn konto 400 „Koszty budżetowe”, Ma konto zespołu 1, 2, 3). Przy tej metodzie ewidencji pozostałość niezwytych materiałów podlega inwentaryzacji za ostatni dzień roku obrotowego (31.12). Wycenione pozostałości zapasów wykazuje się pod datą 31 grudnia jako saldo Wn konta 310, zmniejszając jednocześnie o tę wartość koszty (Wn 310 Ma konto 400). Ponowny zapis tej wartości na rozchód konta 310 i zwiększenie kosztów następuje pod datą 1 stycznia następnego roku lub początek kwartału. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta zapewnia możliwość ustalenia stanu zapasów według miejsc ich znajdowania się i osób, którym powierzono pieczę nad nimi; w odniesieniu do zapasów materiałów i towarów objętych ewidencją ilościowo-wartościową – także według ich poszczególnych rodzajów i grup.

Konto 300 – „Rozliczenie zakupu”

Konto 300 służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów (artykułów spożywczych), robót i usług, a w szczególności do ustalenia:

- wartości materiałów, towarów w drodze,
- wartości dostaw niefakturowanych.

Na stronie Wn konta 300 ujmuje się:

- faktury dostawców krajowych i zagranicznych łącznie z naliczonym podatkiem VAT oraz rachunki.

Na stronie Ma konta 300 ujmuje się:

- wartość przyjętych dostaw i usług.
- Ponadto za pośrednictwem konta 300 rozlicza się:
- odchylenia od cen ewidencyjnych, od rzeczywistych cen zakupu lub nabycia,
  - koszty zakupu zawarte w fakturach dostawców,
  - opłaty manipulacyjne pobierane przez urząd celny przy imporcie,
  - niedobory, szkody i nadwyżki w transporcie,
  - reklamacje (sprostowania) dotyczące faktur dostawców.

Konto 300 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan dostaw w drodze (materiały i towary w drodze), a saldo Ma – stan dostaw lub usług niefakturowanych. Konto 300 jest wykorzystywane wyłącznie do wykazania stanu dostaw w drodze i dostaw niefakturowanych na koniec okresu sprawozdawczego.

Zapisy strony Wn konta 300

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wartość zakupu w cenie brutto.	201, 204

Zapisy strony Ma konta 300

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie materiałów: – do magazynu w cenie zakupu, – przekazanych bezpośrednio do użycia.	310 400
2.	Przyjęcie środka trwałego do eksploatacji.	011, 013, 020
3.	Wartość niedoborów w dostawach.	201
4.	Rozliczenie pod datą zapłaty zobowiązania wynikającego z faktur.	246, 400, 404

Konto 310 – „Materiały”

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów służących do prowadzenia działalności podstawowej, pomocniczej, inwestycyjnej. Zapisów na koncie 310 dokonuje się metodą uproszczoną poprzez bieżące odnoszenie wartości zakupów materiałów w ciężar właściwego konta kosztów. Niezużyte do końca materiały ustalone na podstawie inwentaryzacji i wycenione według cen zakupu wykazuje się jako saldo Wn konta 310 z równoczesnym zmniejszeniem kosztów – Ma konta 400. Na początku następnego roku – pod datą 1.01 wartość materiałów wyksięguje się z konta 310 (Ma 310), a obciąża koszty (Wn 400). Na stronie Wn konta 310 ujmuje się zwiększenie ilości i wartości stanu zapasów materiałów, a na stronie Ma – jego zmniejszenia. W ciągu roku podstawą do odpisywania w ciężar kosztów zakupionych materiałów jest następujący opis faktury zakupu:

- „Wydano do zużycia”;
- „Przekazano do użytkowania”;
- „Przyjęto do magazynu”.

Zapisy strony Wn konta 310

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaksięgowanie pod datą 31 grudnia wartości spisu na zmniejszenie kosztów działalności budżetowej.	400
2.	Otrzymanie darowizny – materiały.	760

Zapisy strony Ma konta 310

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie w koszty bilansu otwarcia pod datą 01 stycznia roku następnego.	400
2.	Ujawnienie niedoborów w dostawach.	201

Zespół 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Konta zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia. Na kontach zespołu 4 ujmuje się również koszty finansowane z dochodów własnych jednostek budżetowych. Nie księguje się na kontach zespołu 4 kosztów finansowanych – zgodnie z odrębnymi przepisami – z funduszy specjalnych i celowych oraz kosztów inwestycji, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów operacji finansowych i strat nadzwyczajnych.

Konto 400 – „Koszty według rodzajów”

Konto 400 służy do ewidencji kosztów prostych według rodzaju. Na stronie Wn konta 400 ujmuje się poniesione koszty, a na stronie Ma – ich zmniejszenia. Ewidencję szczegółową prowadzi się według pozycji paragrafowych klasyfikacji

kacji budżetowej oraz z podziałem na koszty działalności budżetowej, koszty sfinansowane z dochodów własnych oraz kosztów sfinansowanych z pozostałych funduszy (np. środki na prefinansowanie). Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów. Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”.

Zapisy strony Wn konta 400.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaksięgowanie jako kosztu – pod datą 01.01 – wartości rewanentów materiałów.	310
2.	PK list wynagrodzeń, nagród i zapomóg, równoważników itp. (brutto).	231
3.	Składki ZUS i na Fundusz Pracy, PFRON.	229
4.	Ekwiwalenty za zużycie własnego sprzętu, narzędzi i odzieży, wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło.	231
5.	Koszty w wartości umorzenia wydanych do używania pozostałych środków trwałych umarzanych w 100% w miesiącu oddania do używania w tym ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.	072
6.	Rachunki (faktury) dostawców zewnętrznych za roboty i usługi: a) ujmowane na kontach rozrachunków, b) pozostałe.	201, 204 130, 132, 137, 138
7.	Wydatki na zakupy materiałów wydanych do zużycia (użytkowania) bezpośrednio z zakupu (z pominięciem magazynu).	130
8.	Koszty podróży służbowych.	101, 130, 234
9.	Podatki i opłaty obciążające koszty.	101, 130, 132
10.	Opłaty bankowe.	130
11.	Rozliczenie, pod datą zapłaty faktur zobowiązań wynikających z faktur.	300

Zapisy strony Ma konta 400.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów.	860
2.	Zmniejszenie kosztów z tytułu ich korekty (zaliczenia wpływów na zmniejszenie wydatków budżetowych).	700, 730
3.	Zmniejszenie kosztów wskutek refundacji.	130, 132
4.	Nadwyżka materiałów w eksploatacji.	244
5.	Wartość niedoborów w dostawach.	201
6.	Nadpłata wynagrodzenia.	231
7.	Zaksięgowanie pod datą 31.12 wartości spisu z natury.	310

Konto 401 – „Amortyzacja”

Konto to służy do ewidencji kosztów amortyzacji tych składników aktywów trwałych, od których umorzenie dokonywane jest według stawek amortyzacyjnych. Na stronie Wn tego konta księguje się odpisy amortyzacyjne, a na stronie Ma przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy. Konto 401 wykazuje saldo Wn, które oznacza stan kosztów amortyzacji przenoszone w końcu roku na konto 860.

Zapisy strony Wn konta 401.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone umorzenie stopniowo umarzanych składników aktywów trwałych.	071

Zapisy strony Ma konta 401.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy.	860

Konto 404 – „Koszty projektów pomocowych”

Konto służy do ewidencji wszystkich kwalifikowanych kosztów poniesionych w trakcie realizacji projektów pomocowych z wyjątkiem kosztów poniesionych z funduszy na prefinansowanie. Konto 404 obciąża się za koszty poniesione, a uznaje się za ich zmniejszenie. Na koncie księguje się koszty proste według klasyfikacji budżetowej. Poza systemem FT-FK prowadzona jest ewidencja analityczna kosztów w walucie projektu. W ciągu roku konto 404 wykazuje saldo Wn, natomiast na koniec roku obrotowego saldo to przenosi się na konto 860.

Zapisy strony Wn konta 404.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone koszty płac/wynagrodzeń osób pracujących na rzecz projektów (alternatywnie – przeksięgowanie wartości wynagrodzeń według kart czasu pracy lub służby – z konta 400 – koszty według rodzaju).	231
2.	Naliczone składki ZUS i na Fundusz Pracy – płacone przez pracodawcę (alternatywnie – przeksięgowanie wartości składek według kart czasu pracy lub służby – z konta 400 – koszty według rodzaju).	229
3.	Rachunki (faktury) dostawców zewnętrznych za materiały, roboty i usługi.	204
4.	Zapłata zobowiązań nieujętych na kontach rozrachunkowych	137
5.	Koszty podróży służbowych.	101, 138, 234

Zapisy strony Ma konta 404.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie rocznej sumy kosztów.	860
2.	Refundacja poniesionych kosztów.	137

Konto 490 – „Rozliczenie kosztów”

Konto 490 nie jest stosowane w zakresie ewidencji rozliczenia kosztów w czasie z uwagi na zasadę uproszczeń przewidzianych w art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Zespół 6 – „Produkty”

Konta zespołu 6 „Produkty” służy do ewidencji kosztów rozliczonych w czasie przez jednostkę.

Konto 640 – „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”

Konto 640 nie jest stosowane w zakresie ewidencji kosztów rozliczanych w przyszłych okresach (rozliczenia czynne) oraz do ewidencji zaliczanych do kosztów działalności

rezerw na koszty przyszłych okresów (rozliczenie bierne) z uwagi na zasadę uproszczeń przewidzianych w art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz zasadę istotności polegającą na braku konsekwencji kosztowych zaliczeniem czynnym rozliczeń międzyokresowych do kosztów bieżących okresu sprawozdawczego, które naruszałyby współmierność kosztów uzyskania przychodów w danym roku budżetowym.

Zespół 7 – „Przychody i koszty ich uzyskania”

Konta zespołu 7 „Przychody i koszty ich uzyskania” służą do ewidencji:

- przychodów i kosztów ich uzyskania z tytułu sprzedaży produktów, towarów, przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- podatków nieobciążających kosztów na koncie 400,
- środków pieniężnych dochodów własnych jednostki wykorzystanych lub przeznaczonych na finansowanie inwestycji.

Za moment sprzedaży w kraju uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna-sprzedaży (np. wysyłki, odbioru usługi), a w eksporcie wyrobów i towarów – datę przewiezienia ich przez granicę, potwierdzoną przez graniczny urząd celny. Ewidencja analityczna jest dostosowana do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości. Mając na uwadze zasadę istotności oraz specyfikę finansów publicznych, wyceny przychodów dokonuje się w oparciu o ich wartość wykazaną na kontach przychodowych.

Konto 700 – „Sprzedaż produktów i koszt ich wytwarzania”

Konto 700 służy do ewidencji sprzedaży produktów (wyrobów gotowych i półfabrykatów oraz robót i usług) własnej działalności na rzecz obcych jednostek oraz na rzecz własnych pracowników, do których zalicza się: sprzedaż Dziennika Urzędowego KG PSP, usługę odpłatnego użyczenia środków transportu pracownikom, usługę odpłatnego użyczenia pokoi socjalnych w celach noclegowych petentom KG PSP oraz pracownikom PSP odbywającym podróż służbową do Warszawy oraz usługę związaną z obciążeniem pracowników za rozmowy telefoniczne przewyższające przyznany limit kosztów (itp.). Na stronie Wn konta 700 ujmuje się koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług, obejmujący rzeczywisty koszt wytworzenia. Dopuszcza się uproszczenie przewidziane w art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości, dokonywania zbiorczych zapisów korygujących wartość sprzedaży o koszty poniesione oraz wartość podatku VAT (zapisy korygujące dokumentem PK na koniec okresu sprawozdawczego). Na stronie Ma konta 700 ujmuje się przychody ze sprzedaży, z korespondencji z kontami przede wszystkim zespołu 2. W końcu roku obrotowego przenosi się saldo konta na stronę Ma konta 860. Na koniec roku konto 700 nie wykazuje salda.

Zapisy strony Wn konta 700.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Skorygowane wartości sprzedaży brutto o wartość wznawianych, poniesionych przez KG PSP kosztów.	400
2.	Skorygowanie wartości sprzedaży brutto o wartość należnego podatku VAT.	225
3.	Przebieganie pod datą 31.12 na konto wyniku finansowego wartości sprzedaży.	860

Zapisy strony Ma konta 700.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Sprzedaż brutto produktów, usług i robót (faktura VAT).	201, 234, 404

Konto 730 – „Sprzedaż towarów i wartości ich zakupu”

Konto 730 służy do ewidencji sprzedaży towarów oraz wartości ich zakupu w ramach działalności budżetowej. Na stronie Wn konta 730 księguje się wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu. Dopuszcza się uproszczenie przewidziane w art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości, dokonywania zbiorczych zapisów korygujących wartość sprzedaży o koszty poniesione oraz wartość podatku VAT (zapisy korygujące dokumentem PK na koniec okresu sprawozdawczego). Na stronie Ma konta 730 ujmuje się przychody ze sprzedaży towarów. Należy podatek VAT zawarty w utargach podlega zaksięgowaniu Wn konta 730 Ma konto 225. W końcu roku obrotowego przenosi się przychody ze sprzedaży towarów na stronę Ma kont 860/Wn konto 730.

Zapisy strony Wn konta 730.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Skorygowanie wartości sprzedaży brutto o wartość wznawianych, poniesionych przez KG PSP kosztów.	400
2.	Skorygowanie wartości sprzedaży brutto o wartość należnego podatku VAT.	225
3.	Przebieganie pod datą 31.12 na konto wyniku finansowego wartości sprzedaży.	860

Zapisy strony Ma konta 730.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Sprzedaż brutto towarów (faktura VAT).	201, 234, 204

Konto 740 – „Środki na inwestycje”

Konto 740 służy do ewidencji środków pieniężnych rachunku dochodów własnych przekazanych lub przeznaczonych na finansowanie inwestycji. Na stronie Wn konta 740 ujmuje się równowartość inwestycji sfinansowanych ze środków pieniężnych rachunku dochodów własnych. Na stronie Ma wartość środków wykorzystanych lub przeznaczonych z rachunku dochodów własnych na inwestycję w jednostce. Na koniec roku saldo konta 761 przenosi się na konto stronę Wn konta 860.

Zapis Wn konta 740.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Równowartość środków pieniężnych z rachunku dochodów własnych wykorzystanych na sfinansowanie inwestycji (zapis dodatkowy pod datą zapłaty zobowiązania).	800

Zapisy strony Ma konta 740.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie w końcu roku wartości środków pieniężnych z rachunku dochodów własnych wykorzystanych na sfinansowanie inwestycji.	860

Konto 750 – „Przychody i koszty finansowe”

Konto 750 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz operacji finansowych i kosztu operacji finansowych. Na stronie Wn konta 750 ujmuje się odpisy przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz koszty operacji finansowych, jak np. odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań (z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji – Wn konto 080), dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe (z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji – Wn konto 080), w korespondencji z kontami zespołu 0, 1 i 2 oraz kontem 840. Na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz kwoty należne z tytułu operacji finansowych, oraz odsetki za zwłokę w zapłacie należności, dodatnie różnice kursowe (z wyjątkiem zaliczanych do przychodów przyszłych okresów – Ma konto 840 lub inwestycji Ma konto 080), w korespondencji z kontami zespołu 1, 2 i 840. Ewidencja szczegółowa do konta 750 zapewnia wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego lub:

- w zakresie przychodów finansowych – przychody z tytułu udziałów w innych podmiotach gospodarczych, należne jednostce odsetki od pożyczek i zapłacone odsetki za zwłokę od należności,
- w zakresie kosztów operacji finansowych – zarachowane odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań. W końcu roku obrotowego przenosi się:
- przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz przychody finansowe na stronę Ma konta 860 Wn konto 750,
- koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860 Ma konto 750.

Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

Zapisy strony Wn konta 750.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpis lub zmniejszenie należności.	221
2.	Przedstawienie weksla obcego do dyskonta.	840
3.	Zapłacone odsetki za zwłokę od zobowiązań	101, 130, 132
4.	Ujemne różnice kursowe od walut obcych.	101, 137, 138
5.	Ujemne różnice od należności w walutach obcych.	201, 204
6.	Przeniesienie przychodów finansowych na koniec roku.	860
7.	Utworzenie rezerwy.	840

Zapisy strony Ma konta 750.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody z tytułu dochodów (przychodów) budżetowych przypisanych albo wpłaconych do kasy lub na rachunek bankowy.	221, 101, 130, 132, 138
2.	Dodatnie różnice kursowe od rozrachunków w walutach obcych.	201, 204
3.	Przypisanie należnych odsetek za zwłokę.	221
4.	Oprocentowanie własnych środków na rachunkach bankowych.	132, 137, 138, 139

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
5.	Przeniesienie zrealizowanych kosztów finansowych na koniec roku.	860
6.	Różnice kursowe walut na koniec kwartału.	101, 137
7.	Dyskonto od przyjętego weksla.	140

Konto 760 – „Pozostałe przychody i koszty”

Konto 760 służy do ewidencji przychodów i kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, tj. wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach 700, 730, 750.

W szczególności na koncie 760 ujmuje się:

- na stronie Ma przychody ze sprzedaży materiałów, a na stronie Wn koszty osiągnięcia tych przychodów, tj. wartość w cenach zakupu lub nabycia tych materiałów.
  - na stronie Ma przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji w jednostkach budżetowych,
  - na stronie Ma pozostałe przychody operacyjne, np. odpisane przedawnione opisane zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary i grzywny, darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe, a na stronie Wn pozostałe koszty operacyjne, np. kary grzywny, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, utworzone rezerwy na należności od dłużników, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane środki obrotowe.
- W końcu roku obrotowego przenosi się:
- na stronę Wn konta 860 – wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu lub nabycia oraz pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 760,
  - na stronę Ma konta 860 – przychody ze sprzedaży składników majątkowych ujmowanych na koncie 760 oraz pozostałe przychody operacyjne w korespondencji ze stroną Wn konta 760.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Zapisy strony Wn konta 760.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłacone kary, grzywny, koszty postępowania sądowego.	130
2.	Umorzenie należności z tytułu niedoborów i szkód.	244
3.	Sprzedaż materiałów zbędnych w cenie ewidencyjnej.	310
4.	Utworzenie rezerw na należności od dłużników.	840
5.	Odpisanie przedawnionych należności.	Konta zespołu „2”
6.	Przeniesienie na koniec roku wartości pozostałych przychodów.	860

Zapisy strony Ma konta 760.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymane darowizny materiałów.	310
2.	Otrzymane pozostałe środki trwałe (pozostałe wartości niematerialne i prawne).	013, 020
3.	Zrealizowane dochody własne: a) ujęte w rozrachunkach, b) nieujęte w rozrachunkach.	201, 238, 249 132

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
4.	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.	248
5.	Roszczenie z tytułu niedoboru lub szkody (różnica między wartością ewidencyjną a wycenionym roszczeniem).	238
6.	Roszczenie wobec towarzystw ubezpieczeniowych.	249
7.	Ujawnione niedobory i szkody środków pozostających w ewidencji ilościowej.	244
8.	Odpisanie przedawnionych zobowiązań.	201, 204, 231, 234
9.	Przeniesienie na koniec roku pozostałych kosztów na wynik finansowy.	860
10.	Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	101, 130
11.	Wygaśnięcie przyczyny utworzenia rezerwy.	760

Konto 761 – „Pokrycie amortyzacji”

Konto to służy do ewidencji amortyzacji ujętej na koncie 401. Na stronie Wn tego konta ewidencjonuje się przeniesienie salda konta na wynik finansowy. Na stronie Ma równowartość amortyzacji ujętej na koncie 401 w korespondencji z kontem 800. Na koniec roku saldo konta 761 przenosi się na konto 860.

Zapisy strony Wn konta 761.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie salda konta w końcu roku.	860

Zapisy strony Ma konta 761.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Księgowanie rocznej amortyzacji (pod datą ujęcia na koncie 401).	800

Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

Konta zespołu 8 „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy” służą do:

- ewidencji funduszy zasadniczych oraz funduszy specjalnych,
- ustalenia wyniku finansowego,
- ewidencji rozliczenia wyniku finansowego,
- ewidencji dotacji budżetowych przekazanych przez jednostkę w części uznanej za wykorzystaną lub rozliczoną,
- ewidencji rezerw i przychodów przyszłych okresów.

Konto 800 – „Fundusz jednostki”

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego, majątku obrotowego oraz ich zmian oraz stanu inwestycji finansowanych lub współfinansowanych ze środków pomocy bezzwrotnej. Na stronie Wn konta 800 ujmuje się zmniejszenia funduszu, a na stronie Ma – jego zwiększenia, zgodnie z odrębnymi przepisami regulującymi gospodarkę finansową jednostki. Na stronie Wn konta 800 ujmuje się w szczególności:

- przeksięgowanie straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” (księgowanie w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego),

- przeksięgowanie zrealizowanych rocznych dochodów budżetowych z konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” oraz zrealizowanych dochodów z konta 227 „Rozliczenie dochodów budżetowych ze środków funduszy pomocowych”,
- przeksięgowanie rozliczenia wyniku finansowego jednostki z konta 820 „Rozliczenie wyniku finansowego” (księgowanie w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego),
- przeksięgowanie dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810 „Dotacje budżetowe” (księgowanie w końcu roku obrotowego),
- pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- różnice z aktualizacji środków trwałych,
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych podstawowych środków trwałych i inwestycji,
- wartość nieodpłatnie przekazanych środków obrotowych jednostkom budżetowym oraz na rzecz gospodarki pozabudżetowej.

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się w szczególności:

- przeksięgowanie zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” (księgowanie w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego),
- przeksięgowanie zrealizowanych rocznych wydatków budżetowych z konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- przeksięgowanie zrealizowanych rocznych wydatków z konta 228 „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”,
- środki z budżetu przeznaczone na finansowanie inwestycji,
- środki z rachunku dochodów własnych wykorzystane na sfinansowanie inwestycji,
- różnice z aktualizacji środków trwałych,
- umorzenie dotyczące sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych podstawowych środków trwałych,
- nieodpłatne otrzymanie środków trwałych i inwestycji,
- nieodpłatne otrzymanie środków obrotowych od jednostek budżetowych oraz z gospodarki pozabudżetowej.

Fundusz jednostki może ulegać zmianom także z innych przyczyn, określonych każdorazowo w przepisach szczególnych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, w tym z tytułu inwestycji i korzyści wynikających z realizacji projektów ze środków zagranicznych. Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

Zapisy strony Wn konta 800.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeksięgowanie straty bilansowej pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego.	860
2.	Przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych.	222, 227
3.	Przeksięgowanie na koniec roku rocznej sumy przekazanych w danym roku dotacji uznanych za wykorzystane lub rozliczone i wydatków na sfinansowanie własnych inwestycji.	810

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
4.	Wyksięgowanie wartości nieumorzonej środków trwałych (wartości niematerialnych i prawnych) wskutek likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania.	011, 020
5.	Wartość umorzenia nieodpłatnie otrzymanych składników aktywów trwałych.	071
6.	Przebieganie rocznego pokrycia wartości amortyzacji.	761
7.	Urzędowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wyceny środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	071
8.	Urzędowa aktualizacja wartości początkowej środka trwałego zmniejszająca jego wartość.	011, 020
9.	Częściowe (całkowite) rozliczenie zadania inwestycyjnego (w tym przyjęcie sprzętu do użytkowania).	241
10.	Przebieganie wartości nieodpłatnie przekazanych inwestycji.	080
11.	Wyksięgowanie kosztów sprzedanych inwestycji.	080
12.	Wartość nieodpłatnie przekazanych składników aktywów obrotowych osobom prawnym i fizycznym.	310
13.	Rozliczenie strat nad zyskami inwestycyjnymi.	080

Zapisy strony Ma konta 800.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie zysku bilansowego pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego.	860
2.	Przebieganie pod datą sprawozdania finansowego zrealizowanych wydatków budżetowych.	223, 228
3.	Równowartość wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków budżetu na finansowanie inwestycji.	810
4.	Nieodpłatne otrzymanie: – środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, – inwestycji.	011, 020 080
5.	Udziały własne KBSS przekazane przez bazy na rzecz inwestycji wieloletniej.	241
6.	Rozliczenie nadwyżek środków trwałych.	248
7.	Urzędowa aktualizacja wartości początkowej środka trwałego (wartości niematerialnej i prawnej) zwiększająca jego wartość.	011, 020
8.	Urzędowe zmniejszenie umorzenia w związku z aktualizacją wyceny środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	071
9.	Rozliczenie zysków nad stratami inwestycyjnymi.	080
10.	Równowartość środków pieniężnych z rachunku dochodów własnych wykorzystanych na sfinansowanie inwestycji (zapis dodatkowy pod datą zapłaty zobowiązania).	740

Konto 810 – „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”

Konto 810 służy do ewidencji w jednostkach budżetowych:

- dotacji przekazywanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone,
- równowartości wydatków dokonanych ze środków budżetu na finansowanie inwestycji.

Na stronie Wn konta 810 ujmuje się:

- dotacje przekazane przez jednostkę w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone,
- środki wykorzystane na finansowanie inwestycji jednostki.

Na stronie Ma konta 810 ujmuje się:

- przebieganie, w końcu roku obrotowego, salda konta 810 na konto 800 „Fundusz jednostki”.

Ewidencję analityczną do konta 810 prowadzi się według jednostek, którym dotacje przekazano, i przeznaczenia dotacji (np. według podziałek klasyfikacji budżetowej).

Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Zapisy strony Wn konta 810.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Dotacje przekazane w części uznanej za wykorzystane.	224
2.	Księgowanie faktury inwestycyjnej pod datą zapłaty.	800

Zapisy strony Ma konta 810.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie, w końcu roku obrotowego wartości wykorzystanych dotacji.	800
2.	Przebieganie w końcu roku równowartości wydatków dokonanych na sfinansowanie inwestycji.	800

Konto 820 – „Rozliczenie wyniku finansowego”

Konto 820 służy do ewidencji nadwyżki dochodów własnych. Na stronie Wn ujmuje się (na podstawie dowodu PK z wyliczenia według stanu na 31.12 zrealizowanej nadwyżki), nadwyżkę dochodów własnych zrealizowanych w KG PSP. Na stronie Ma ujmuje się przeniesienie salda konta w roku następnym, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800.

Zapisy strony Wn konta 820.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone na dzień 31 grudnia zobowiązanie wobec budżetu z tytułu nadwyżki dochodów własnych.	225

Zapisy strony Ma konta 820.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie pod datą przyjęcia sprawozdania równowartości nadwyżki dochodów własnych.	800

Konto 840 – „Rezerwy i przychody przyszłych okresów”

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw. Na stronie Ma tego konta księguje się powstanie rezerwy oraz jej zwiększenie, a na stronie Wn jej

zmniejszenie oraz rozwiązania. Na stronie Ma tego konta księguje się również powstanie oraz zwiększenie stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów, a na stronie Wn ich rozliczenie poprzez zaliczenie ich do przychodów roku obrotowego lub zysków nadzwyczajnych w zależności od zdarzenia ekonomicznego. Ewidencja szczegółowa prowadzona do tego konta zapewnia ustalenie:

- stanu rezerw oraz przyczyn zwiększenia i zmniejszenia,
- stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Konto 840 wykazuje saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Zapisy strony Wn konta 840.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na skutek: a) ujęcia zobowiązań; b) wygaśnięcia przyczyn utworzenia rezerwy.	201, 234, 240 750, 760

Zapisy strony Ma konta 840.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w ciężar pozostałych kosztów, kosztów finansowych, strat nadzwyczajnych.	750, 760, 860
2.	Przypisanie długoterminowych należności budżetowych podlegających zapłacie w latach następnych.	226
3.	Zasądzone do zwrotu koszty postępowania spornego.	238
4.	Korekta roszczeń do wysokości określonej wyrokiem sądowym.	249

Konto 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Konto 851 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym, ujmują się na koncie 135 „Rachunki środków funduszy specjalnych”. Pozostałe środki majątkowe ujmują się na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki (z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszy).

Ewidencja szczegółowa do konta 851 pozwala na wyodrębnienie:

- stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń,
- wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Saldo konta Ma 851 wyraża stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zapisy strony Wn konta 851.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata za świadczenia pokrywane z funduszu.	101, 135
2.	Przedawnione lub odpisane należności lub umorzone pożyczki udzielone z funduszu.	237
3.	Naliczone świadczenia.	231

Zapisy strony Ma konta 851.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy środków z tytułu odpisu.	135
2.	Bankowa nota memoriałowa – naliczane odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.	135
3.	Przypisane odsetki od pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe.	237
4.	Nadpłata świadczeń.	231

Konto 852 – „Fundusz socjalny emerytów i rencistów – byłych funkcjonariuszy”

Konto 852 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń funduszu socjalnego emerytów. Środki pieniężne tego funduszu są gromadzone na rachunku bankowym – konto 135 „Rachunki środków funduszy socjalnych”. Ewidencja szczegółowa do konta 852 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu funduszu socjalnego emerytów poszczególnych rodzajów przychodów i rozchodów oraz zwiększeń i zmniejszeń. Na stronie Wn konta 852 ujmują się zmniejszenia, a po stronie Ma zwiększenia funduszu. Konto może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan funduszu socjalnego emerytów – byłych funkcjonariuszy, będącego w dyspozycji jednostki.

Zapisy strony Wn konta 852.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata za świadczenia pokrywane z funduszu.	101, 135
2.	Naliczone świadczenia.	231

Zapisy strony Ma konta 852.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy środków z tytułu odpisu.	135
2.	Bankowa nota memoriałowa – naliczone odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.	135
3.	Nadpłata świadczeń.	231

Konto 860 – „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”

Konto 860 służy do ustalania wyniku finansowego, bieżącej ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych oraz do ustalania wyniku finansowego na operacjach związanych ze środkami pomocy bezzwrotnej. W ciągu roku obrotowego jednostki ujmują na stronie Wn konta 860 straty nadzwyczajne, a na stronie Ma – zyski nadzwyczajne.

W końcu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 ujmują się sume:

- poniesionych kosztów, w korespondencji z kontem 400, 404,
- wartości sprzedanych towarów w cenie zakupu lub nabycia, w korespondencji z kontem 730 oraz materiałów, w korespondencji z kontem 760,
- wartość środków pieniężnych z rachunku dochodów własnych wykorzystanych lub przeznaczonych na finansowanie inwestycji, w korespondencji z kontem 740,
- kosztów operacji finansowych, w korespondencji z kontem 750, oraz pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z kontem 760.

Na stronie Ma konta 860 ujmuje się w końcu roku obrotowego sumę:

- uzyskanych przychodów, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7,
- pokrycia kosztów amortyzacji, w korespondencji z kontem 761.

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn – stratę netto, saldo Ma – zysk netto.

Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800 „Fundusz zasadniczy”.

Zapisy strony Wn konta 860.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Księgowania pod datą 31 grudnia: – przeniesienie poniesionych kosztów działalności,	400, 404
	– przeniesienie kosztów amortyzacji,	401
	– przeniesienie wartości sprzedanych towarów i materiałów,	700, 730
	– przeniesienie kosztów operacji finansowych i pozostałych kosztów operacyjnych,	750, 760

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
	– przeniesienie wartości dochodów własnych wykorzystanych lub przeznaczonych na finansowanie inwestycji.	740
2.	Wydatki na pokrycie strat nadzwyczajnych.	130
3.	Przebieganie wyniku finansowego w następnym roku – zysk.	800

Zapisy strony Ma konta 860.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Księgowania pod datą 31 grudnia. – przeniesienie przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów, – przeniesienie przychodów finansowych i pozostałych przychodów operacyjnych.	700,730 750,760
2.	Wpłata z tytułu zysków nadzwyczajnych.	130
3.	Pokrycie kosztów amortyzacji.	761
4.	Przebieganie wyniku finansowego w następnym roku – strata.	800

Załącznik nr 2

do decyzji nr 26

Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej
z dnia 31 października 2006 r.

w sprawie zasad rachunkowości w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Opis kont pozabilansowych

Konta pozabilansowe prowadzone są na zasadzie jednostronnego zapisu. Na kontach zaangażowania wydatków, tj. kontach o numerach 996, 997, 998, 999, dopuszcza się możliwość kwartalnego (PK) dokonywania zapisów w oparciu o umowy (angaże), decyzje, jak również dyspozycje planistyczne w zakresie zaangażowania prawnego oraz dowody księgowe z wykonania zaangażowania rachunkowego.

Konto 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych jednostki. Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego korekty. Na stronie Ma konta 980 ujmuje się:

- równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych,
- wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym,
- wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa konta 980 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji planu finansowego wydatków budżetowych. Na koniec roku konto 980 nie wykazuje salda.

Konto 981 – „Plan finansowy niewygasających wydatków”

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych jednostki. Na stronie Wn konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych. Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:

- równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych,
- wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencja szczegółowa do konta 981 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych. Na koniec roku konto 980 nie wykazuje salda.

Konto 996 – „Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych”

Konto 996 służy do ewidencji prawnego zaangażowania dochodów własnych jednostek budżetowych, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek finansowy dochodami własnymi. Na koncie 996 ewidencjonuje się równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje wydatkowanie dochodów własnych. Na stronie Wn 996 ujmuje się równowartość wydatków sfinansowanych dochodami własnymi. Na stronie Ma konta 996 ujmuje się zaangażowanie dochodów własnych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień lub postanowień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie dochodów własnych na cele wskazane w przepisie lub umowie. Ewidencja szczegółowa do konta 996 powinna umożliwić ustalenie zaangażowania dochodów własnych

z podziałem na lata finansowania i według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego wydatków. Na koniec roku konto 996 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie dochodów własnych.

Konto 997 – „Zaangażowanie środków funduszy pomocowych”

Konto 997 służy do ewidencji prawnego zaangażowania środków funduszy pomocowych, a szczególnie środków Unii Europejskiej, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek. Na koncie 997 ewidencjonuje się równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje wydatkowanie środków funduszy pomocowych, a szczególnie środków Unii Europejskiej. Zapisy na tym koncie są dokonywane również wtedy, gdy zaliczkowo finansowanie następuje ze środków własnych jednostki, środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków krajowych, natomiast zgodnie z przepisami lub umową nastąpi refundacja ze środków pomocowych. W projektach współfinansowanych środkami z budżetu jednostki budżetowej ujmuje się część podlegającą współfinansowaniu na koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” lub 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych”.

Na stronie Wn konta 997 ujmuje się:

- 1) równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych,
- 2) równowartość wydatków dokonanych ze środków krajowych, które będą podlegały refundacji ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 997 ujmuje się zaangażowanie środków funduszy pomocowych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień lub postanowień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych na cele wskazane w przepisie lub umowie. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest do konta 997, powinna umożliwić ustalenie zaangażowania środków każdego projektu, z dalszym podziałem na lata finansowania i podziałki klasyfikacyjnej planu finansowego. Na koniec roku 997 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie środków funduszy pomocowych każdego programu.

Konto 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się:

- 1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym,
- 2) równowartość zaangażowania wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Ewidencja szczegółowa do konta 998 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego, z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Zapisy strony Wn konta 998.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Równowartość zrealizowanych w danym roku budżetowym wydatków budżetowych (na podstawie sprawozdania rocznego Rb-28).	Brak

Zapisy strony Ma konta 998.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zobowiązania z poprzedniego roku budżetowego.	Brak
2.	Zaangażowanie z lat poprzednich.	999
3.	Umowy o dostawy lub usługi.	Brak
4.	Zobowiązania z decyzji.	Brak
5.	Angaże.	Brak
6.	Pochodne od wynagrodzeń.	Brak
7.	Zwiększenie lub zmniejszenie zaangażowania. Zaangażowanie rachunkowe (faktury, rachunki).	Brak

Konto 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych. Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowania wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki budżetowej lub plan finansowy niewygasających wydatków przeznaczony do realizacji w roku bieżącym. Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowania wydatków lat przyszłych. Ewidencja szczegółowa do konta 999 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego, z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 999 może wykazywać salda Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.

Zapisy strony Wn konta 999.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Równowartość zaangażowania wydatków z lat poprzednich przechodzących do zaangażowania roku bieżącego.	Brak

Zapisy strony Ma konta 999.

Lp.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zobowiązania długoterminowe (warunkowe) gdzie termin płatności (wymagalności) przypada w następnym roku budżetowym.	Brak
2.	Decyzje na lata następne.	Brak
3.	Zaangażowanie rachunkowe lat przyszłych.	Brak